

¿CÓMO NO?

informatieblad
TILBURG-MATAGALPA

- Op pad met het scholingsteam van het Casa Materna • De 'Parel' viert haar 150ste verjaardag! •
- ¿Cómo JOTM!? • De berg Calvario: een visie vol leven en hoop voor Matagalpa • Kwidam •

bijlage
**Jaarverslag
2011**

Redactioneel

¡Cómo No!, het informatieblad over de stedenband, wordt uitgegeven door de Stedenband Tilburg-Matagalpa.

¡Cómo No! verschijnt vier maal per jaar met een oplage van 830 exemplaren.

Voor een gratis abonnement kunt u zich wenden tot de Stedenband Tilburg-Matagalpa:

Adres: Spoorlaan 346
5038 CC Tilburg

Tel: 013-5368706

E-mail: stedenband@tilburg-matagalpa.nl

Web: www.tilburg-matagalpa.nl

Bank: 2783514

De Stedenband is geregistreerd bij ANBI (Algemeen Nut Beogende Instellingen).

Redactie

Marian van Stiphout

Toon Oomen

Miranda van der Klaauw

Karin Kraaijvanger

Wendy Sprangers

Herman Fitters

Rik Kamerik

Albert Eendracht

Evelien Matheeuwsen

Lay-out

HD ontwerp • Tilburg • www.hdontwerp.nl

Foto voorpagina

Louise Donjacour;

boot en huizen in El Castillo

Drukwerk

Drukkerij Mezclado

Afwerking

de Bundel

ISSN: 0920 2315

Mmm!

'Zeventigduizend beschermde werkplekken weg' ... 'tweehonderd banen verdwijnen bij Philips in Roosendaal' ... 'eind 2012 zijn driehonderd banen weg bij Wegener' ... 'zevenduizend fulltimebanen verdwijnen door bezuinigingen op de geestelijke gezondheidszorg'... 'banen bij TNT Express onzeker' ... droefenis alom en het gaat maar door. Ook mijn baan bij de Stedenband is weg. Met de drie miljard die men dreigt te bezuinigen op ontwikkelingssamenwerking kan ik een nieuwe wel vergeten. Tja, *good old* Mick wist het al, *you can't always get what you want* ...

Dat ervaart ook Tita -op deze wereld geduwd door een indrukwekkende vloed van tranen die over de tafel en de keukenvloer stroomden- personage uit het boek *Como agua para chocolate* van Laura Esquivel*. Door een familietraditie veroordeeld ongehuwd te blijven, kan Tita alleen met haar geliefde Pedro -die om bij haar in de buurt te blijven met haar zuster trouwt- communiceren door maaltijden te bereiden. Tita's bittere tranen die tijdens het bereiden in de bruidstaart vallen, veroorzaken een catastrofe op Pedro's bruiloft: 'Bij de eerste hap van de taart werden alle aanwezigen overmand door een diepe droefheid. Zelfs de altijd zo beheerste Pedro moest zijn uiterste best doen zijn tranen te bedwingen. En ook Mama Elena, die bij de dood van haar man nog geen traan had gelaten, zat stilletjes te huilen.'... Hoe troostrijk, dit beeld van massaal meelijden. Niet alleen eten kan kennelijk troost bieden, ook koken en zelfs het kijken naar koken. Mij althans. Belgische kok Jeroen Meus (*Plat préféré*) bezig zien in *Dagelijkse kost* op Eén geeft me 'n tranquil en blij gevoel. Alleen al de manier waarop hij nu en dan 'keilekker' zegt en -op z'n Nicaraguaans- voor alles verkleinwoorden gebruikt: vlammeke, frietjes, ballekes, minuutje, groentjes en op het laatst zelfs ciaokes!

Jeroen heeft een Nicaraguaanse tegenhanger: Oswaldo (Ossie) Chamorro. Ook Ossies kooklessen zijn plezierig om naar te kijken. Er zijn talloze YouTube-filmpjes waarin je hem authentieke Nicaraguaanse recepten (*muy Nicaragüense*) kunt zien bereiden: gallo pinto, indio viejo, chancho con yuca, atol de elote, sopa borracha en sexo en la playa. Voor ieder die binnenkort ontslagen wordt of zich verdrietig voelt door de aanstormende bezuinigingen: kijk en geniet. Mmm ... *delicioso!*

Marian

* 1989, Editorial Planet; vertaald en ook verfilmd als *Rode rozen en tortilla's*

Inhoud

Op pad met het scholingsteam van het CM	Rose-Marie van Berkel	3
De 'Parel' viert haar 150ste verjaardag!	Albert Eendracht	5
¿Cómo JOTM!?	diverse mensen van JOTM!	7
De berg Calvario	Claudia Margarita Piñeda	9
De discussie over nieuwe bezuinigingen ...	Marian van Stiphout	11
Wat weten we van ... Río San Juan? [3]	Jaques Weijters	13
Onze stedenband leeft	Frans Couwenberg	16
Nicaragua Nu	Toon Oomen	18
Rechten van de mens	Hielke Wassenaar	20
Kwidam		23
Kort Nieuws en Agenda		24
Dé foto van ¡Cómo No!	Rose-Marie van Berkel	28

Op pad met het scholingsteam van het Casa Materna

'Alsof we op een paard zitten', zegt Rosita veelbetekenend. We hotsenbotsen over onverharde weg, die bij iedere 'afslag' nog weer smaller wordt. We, dat is het scholingsteam van het Casa Materna, Marcia, Zocorro en Rosita, de chauffeur Malvin en ik, Rose-Marie (die hen mag vergezellen).

hotsenbotsen over onverharde weg
foto's: Rose-Marie van Berkel

We zijn op weg naar een scholingsbijeenkomst van twintig vrouwen in het dorp Piedra Colorada. Bijna aangekomen halen we twee vrouwen in die lopend op weg zijn. Het baby'tje dat twee maanden geleden in het ziekenhuis in Matagalpa werd geboren (de moeder verbleef daarvoor in het Casa Materna) wordt bij Marcia in de auto op schoot gelegd. De vrouwen klimmen achter op de vrachtwagen.

We worden verwelkomd door doña María Lourdes, de leidster in het dorp. Haar ken ik al omdat ze in januari op de halfjaarlijkse bijeenkomst in het Casa Materna was. Samen met twintig andere leidsters uit acht verschillende dorpen (die vaak al in het donker van huis lopen om op een uur afstand een bus te nemen om om negen uur in het Casa te kunnen zijn) kreeg zij een uitgebreide lezing over baarmoederhalskanker, de risicofactoren én de noodzaak om ieder jaar een uitstrijkje te laten maken. En ze werd rondgeleid in een kliniek waarmee het Casa Materna een overeenkomst heeft gesloten, zodat de vrouwen uit de dorpen daar met een bon gratis een uitstrijkje kunnen laten maken. Omdat er helaas (veel) ervaring is met baarmoederhalskanker, willen de leidsters graag dat hun vrouwengroepen deze informatie ook krijgen. En ze gaan hen motiveren voor een regelmatig uitstrijkje.

Dat is dan ook het thema van de bijeenkomst in Piedra Colorada. Maar zover zijn we nog lang niet. De vrouwen druppelen binnen, de meesten met een kleintje van een jaar of twee op de arm. Al snel checkt Marcia bij iedere vrouw of ze aan geboortepanning doet en zo ja, op welke manier (want ook daar ondersteunt het Casa de vrouwen in door bijvoorbeeld injecties achter te laten). Ook hier weer valt me op hoe open en direct alles besproken wordt en hoe bespreekbaar alles is. Goed werk van het scholingsteam dat al tien jaar naar de vrouwen in de dorpen gaat én van de leidsters die in nauw contact staan met hun vrouwen over allerlei (vrouwen)zaken. Als ik dat later opmerk tegen de leidster, vindt ze het eigenlijk heel normaal dat ze onder vrouwen hun vrouwenzaken zo bespreken. >>

tweedehands kleding in de verkoop

We starten met koffie en een broodje, al snel met een *dinámica*, een spelletje om los te komen en we maken een rondje: iedere vrouw vertelt haar naam, hoeveel kinderen ze heeft en of ze in het Casa Materna in Matagalpa heeft verbleven. Dankbaarheid en mooie herinneringen aan de goede verzorging daar worden toegevoegd. Dat voel je trouwens ook, als vrouwen binnenkomen en zonder iets te zeggen alvast een zak bonen of een stapeltje brandhout voor het Casa klaarleggen. En dan begint het informatieve gedeelte, dat Marcia, vragend naar ervaringen met baarmoederhalskanker in hun omgeving, introduceert. En die voorbeelden zijn er helaas. Ook hier weer informatie over risicofactoren (erfelijkheid en veel kinderen worden als factoren genoemd), over de ziekte die sluipenderwijs begint, zonder dat je het merkt en dus ook over de noodzaak van een uitstrijkje. Ook daarin ondersteunt het Casa Materna. Eén voor één wordt de vrouwen gevraagd of ze een uitstrijkje laten maken in de Matagalpese kliniek; pas bij een bevestigend antwoord krijgen ze daarvoor een bon. De sfeer is serieus en zwaar. De vrouwen hebben de informatie opgezogen en geconcentreerd geluisterd. Tijd om te ontspannen!

Even naar buiten, op het erf van doña María Lourdes (want in haar huis houden we de bijeenkomst). We spelen 'palmboom en olifant', onder grote hilariteit. Lacherig gaan de vrouwen daarna binnen weer zitten en al gauw komen er vragen. Bijvoorbeeld over de menopauze, hoe je dat merkt en of je daar al op je 42ste in kunt zijn. Verpleegkundige Marcia moet van alle markten thuis zijn! Op haar wedervraag naar de start van de seksuele relatie, komt onverwacht een enorme bekentenis: 'Wel, mijn echt gewenste seksuele relatie begon ik op mijn twintigste. Maar vanaf mijn veertiende had ik die al tegen mijn wil, omdat mijn moeder niet goed opgelet heeft en ik het haar niet durfde te vertellen. Ik zeg dit hier nu, zodat wij allemaal beter letten op onze dochters en een sfeer van vertrouwen met hen opbouwen'. Ze krijgt bijval van andere vrouwen: 'Inderdaad, opletten, ook binnen je eigen familie!'

En dan lijkt de bijeenkomst te eindigen. Rosita en Zocorro hebben nog tweedehands kleding in de verkoop: want alle kleine beetjes helpen. De vrouwen kopen weloverwogen broeken, overhemden of kinderkleding, alles voor tien córdoba per stuk. Een win-win noem je dit in Nederland, denk ik bij mezelf, terwijl ik de enthousiaste verkoop gadesla. En tenslotte vertrekken de vrouwen dan toch echt, telkens met een hartelijk afscheid van het scholingsteam.

Op de terugweg heerst een tevreden sfeer in de vrachtwagen. Rosita telt het geld van de kledingverkoop en is blij met de driehonderd córdoba, de anderen evalueren de bijeenkomst ook positief en kijken al weer vooruit naar de volgende week met de bijeenkomst in Santa Martha. Ik ben erg onder de indruk en laat dat het scholingsteam weten: zij geven de credits aan de leidster en de vrouwen!

Rose-Marie van Berkel

Rose-Marie verblijft enkele maanden in Matagalpa en León en is daar als 'coach' actief bij het Casa Materna.

vrouwen luisteren tijdens het formele gedeelte
foto's: Rose-Marie van Berkel

op het erf van María Lourdes

palmboom en olifant

De 'Parel' viert haar 150ste verjaardag!

Ondanks haar opstandige verleden -en dan vooral tegen de koloniale overheersing- is vriendelijkheid en gastvrijheid kenmerkend voor Matagalpa, de stad die dit jaar haar 150ste verjaardag (14 februari 1862) als stad viert. Afgelopen maand februari zijn de festiviteiten begonnen met avondfeestjes, sportactiviteiten, een schoonheidsverkiezing en een carnavalsoptocht. Het hoogtepunt was op dinsdag 14 februari.

Matagalpa is de hoofdstad van de provincie Matagalpa. De stad ligt 128 kilometer ten noorden van Managua en is rijk aan cultuur en geschiedenis. Dit is te danken aan de gastvrijheid van de inwoners door de jaren heen waardoor veel kolonisten en gelukzoekers zich daar wisten te vestigen.

Spaanse nederzetting

Matagalpa werd in 1554 als Spaanse nederzetting gesticht op de plek waar vóór de kolonisatie van Amerika de indianennederzettingen Matagalpa, Solingalpa en Molagüina stonden. De Spaanse kolonisten werden eerst door de indianen bevochten maar daarna werden ze gastvrij opgenomen en op 14 september 1856 trokken afstammelingen van kolonisten en indianen met pijl en boog samen met succes op tegen de Amerikaanse bezetter William Walker in de slag bij San Jacinto.

Na de overheidsplan van Pedro Joaquín Chamorro y Alfaro in 1878 om 200 *manzanas* (137 hectare) grond toe te wijzen aan planters die garant zouden staan voor het kweken van tenminste 25.000 koffieplanten, kwamen veel buitenlanders -voornamelijk Europeanen- naar Matagalpa. 'De lokale overheid heeft later als bijkomende voorwaarde gesteld dat elke immigrant moet beschikken over een woning in het desbetreffende gebied', zo vertelt het boek *Matagalpa y sus gentes*, een boek over de geschiedenis van de families van Matagalpa van de historicus Eddy Kühl Aráuz. 'De

lemen huizen met hoge wanden, grote deuren, weinig ramen en overstekende dakrand, die op hoger niveau dan de straat zijn gebouwd om onderlopen bij regenval te voorkomen, werden vervangen door een grote variëteit aan bouwwerken zonder een enkel overheersende karakteristieke stijl.' Zo zegt Uriel Ramón Cardoza Sánchez, architect met als specialisme het behoud van nationaal erfgoed.

Tegenwoordig wordt Matagalpa ook wel 'de Parel van het Noorden' genoemd vanwege de mooie natuur gecombineerd met de voortvarende handel en productiviteit. Matagalpa is de grootste, meest diverse en productiefste stad van het noorden van Nicaragua.

Plannen

Er wonen circa 120.000 mensen in het verstedelijkt gebied van Matagalpa, dat uit 84 wijken bestaat, inclusief de bestaande wijken in Solingalpa ten zuidwesten van de stad waar de groei zich concentreert. Na een studie over de architectuur van Matagalpa merkt een deskundige dat de stad in 1924 een degelijk geordende structuur had. Tegenwoordig nadert de stadsgrens de top van de bergen en er dreigt gevaar voor aardverschuivingen. De stad heeft een onevenredige groei doorgemaakt en de druk op diensten zoals drinkwater, energie, riool en transport wordt groter.

Burgemeester Sadrach Zeledón Rocha verzekert dat Matagalpa een kant-en-klaar stadsontwikkelingsplan heeft dat zich met name richt op het zuidwesten van de stad. 'Wij zijn bovendien bezig met een plan voor drinkbaar water, rioolwater en regenwater dat we met lokale, nationale en internationale krachten zullen uitvoeren. Wij zijn ook bezig met een masterplan om de stad te beschermen tegen overstromingen van de rivier Río Grande en dit jaar gaan we meer dijken aanleggen', zegt de burgemeester. 'We zullen doorgaan met het uitbaggeren van de rivier en het opzetten van een plan voor herbebossing. We zijn aan het investeren in een behoorlijk aantal middelen in het zuidelijke stadsdeel. Ook in Solingalpa gaan wij groots te werk: nieuwe wegen, een >>

Eddy Kühl Aráuz
foto: internet

1° kwartaal 2012 • nr 105

kaartje
van regio Matagalpa

systeem voor elektriciteit, drinkwater; we zullen een nieuwe omtrek uitstippelen voor de afvoer van rioolwater en daarbij houden we rekening met de bevolkingsgroei, want nog altijd is er plaats voor groei in Solingalpa.'

Festiviteiten

Matagalpa vierde afgelopen 14 februari het feit dat het precies 150 jaar geleden als stad werd erkend met verscheidene festiviteiten. Om te beginnen trok er in de ochtend een fanfare door de hoofdstraten van Matagalpa -op 11 februari konden de Matagalpinos al van een carnavalsoptocht genieten, georganiseerd door de Nicaraguaanse Instituut voor Toerisme. Die veertiende februari volgde er om negen uur 's morgens een plechtigheid in het auditorium van het Instituto Técnico para la Administración y la Economía (Intae). Dit instituut verzorgt opleidingen, ondersteuning en advies op sociaaleconomisch gebied. Onder de genodigden waren gemeentelijke autoriteiten, militairen, politie en burgervertegenwoordigers van Matagalpa. Daarmee werd het hoogtepunt van de vieringen bereikt. Om vier uur 's middags kwam er een optreden van Carlos Mejía Godoy in het park Darío. Daarna brak het feest *Parque a Parque* los in de hoofdstraten van Matagalpa met allemaal bekende nationale muziekbands.

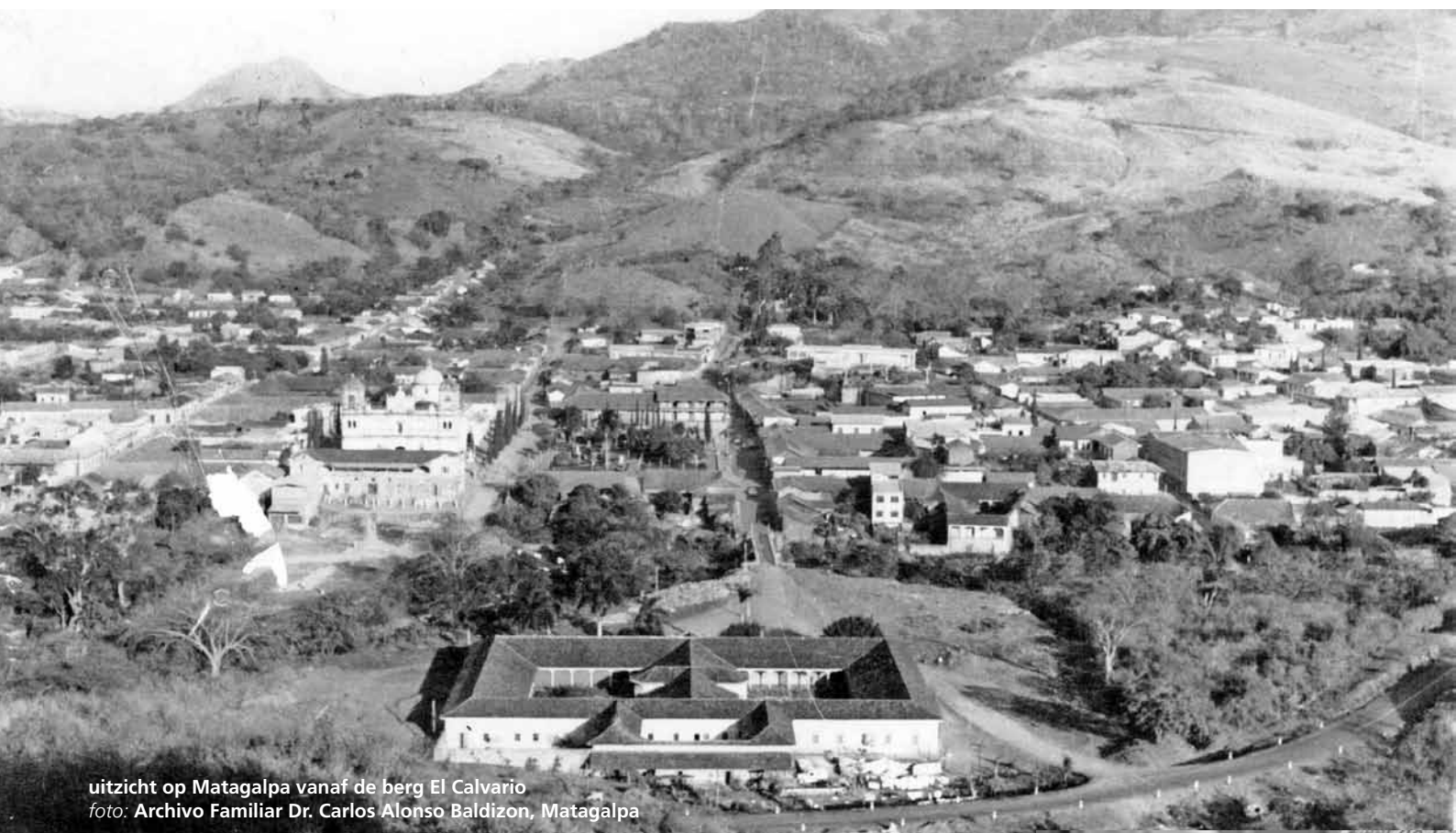
Albert Eendracht

uitzicht op Matagalpa op foto uit 1927
foto: Archivos de Historia del Ejército de Nicaragua

bronnen:

- <http://www.ni.laprensa.com.ni/2012/02/14/departamentales/90631>
- <http://www.laprensa.com.ni/2012/02/11/departamentales/90399>
- <http://nuevaya.com.ni/?p=16729>
- <http://www.lavozdelsandinisimo.com/nicaragua/2012-02-13/matagalpa-cumple-150-anos-de-haber-sido-elevada-a-ciudad/>
- <http://www.laprensa.com.ni/2012/02/13/reportajes-especiales/90512-matagalpa-cumpleanos>

uitzicht op Matagalpa vanaf de berg El Calvario
foto: Archivo Familiar Dr. Carlos Alonso Baldizon, Matagalpa

Jaarverslag

In dit nummer van *¡Cómo No!* vind je het jaarverslag van 2011 van de Stedenband Tilburg-Matagalpa. Helaas is daarin onze deelname aan de T-Parade niet opgenomen. In samenwerking met de Twern en de Brede School Oud Zuid, waaronder kinderen van basisschool Triangel en sbo Zonnestein, deed de Stedenband vorig jaar mee aan de vijfde T-Parade. De caravan met de opblaasvogel er bovenop werd voortgetrokken door een personenauto en een aggregaat zorgde voor lucht en muziek. De kinderen van de Twern en de Brede School en een groep ouders en andere volwassenen dansten en liepen mee. Op de caravan waren teksten te lezen over de campagne 'Alle kinderen naar school' en deze teksten werden ook door de kinderen als bordjes megedragen. Op deze manier werd aandacht gevraagd voor de millenniumdoelen-campagne van de Stedenband. Met deze activiteit zijn 7500 Tilburgers bereikt. Ook dit jaar -op zondag 1 juli- loopt, danst of rijdt de Stedenband in de T-Parade door de Tilburgse binnenstad.

foto: Jan Duijvekam jr.

Jongeren Tilburg Matagalpa! is een jongerentak van de Stedenband. Samen met jongeren uit Matagalpa wordt er een (in)directe verbinding gemaakt. Zo is er ook een jongerengroep in Matagalpa, Comité Jóvenes Matagalpa Tilburg (JOTM!), waarmee samengewerkt wordt.

JOTM! zet zich in voor de ontwikkeling van duurzame economie en beroepsopleiding in Matagalpa. Er wordt campagne gevoerd om de millenniumdoelen 'Armoede halveren' en 'Alle kinderen naar school' te vertolken en mede te realiseren, maar ook om de Stedenband meer bekendheid te geven onder de Tilburgse jongeren.

Tünde van Hoek

Ruben Gieling

Martijn van Tilburg

Elk lid van JOTM! kan zijn/haar steentje bijdragen op vlakken die hij/zij zelf interessant vindt. Ben je een organisatietalent, communicatietalent, netwerktaent of wat dan ook? Bij JOTM! mag je doen waar jij goed in bent. Je draagt bij op vlakken waar jij dat wilt en dat maakt het leuk!

Dit bovenstaande komt je misschien enigszins bekend voor, evenals de aftrap in het vorige nummer: DUO-Fiesta. Maar waar houdt JOTM! zich momenteel eigenlijk mee bezig? En wie is JOTM!? Wij stellen JOTM! graag aan je voor. Momenteel bestaat JOTM! uit de volgende leden:

Tünde van Hoek

Ik ben Tünde van Hoek, 21 jaar en ik ben tweedejaarsstudente Psychologie aan de Universiteit van Tilburg. Als dochter van Frans van Hoek heb ik thuis altijd al veel aan moeten horen over Nicaragua en ik heb regelmatig wat vrijwilligerswerk voor de Stedenband gedaan. Afgelopen zomer was ik het aanhoren zat en besloot ik iets ermee te gaan doen door me aan te sluiten bij de pasgeboren jongerentak JOTM!. Bij onze allereerste activiteit, DUO-Fiesta, fungeerde ik met name als coördinator van het feest. Sinds DUO-Fiesta heb ik mijn werkzaamheden voor JOTM! op een lager pitje gezet, zodat ik me beter kan concentreren op mijn studie en wellicht ook voor andere stichtingen vrijwilligerswerk kan doen.

Naast mijn studie en het vrijwilligerswerk, houd ik me bezig met toneelspelen, sporten, modellenwerk en piano spelen.

Ruben Gieling

Mijn naam is Ruben Gieling en ik tel net 27 jaartjes. Geboren in Utrecht, opgegroeid in en met het Brabantse Carnaval, in een klein dorpje Zegge genaamd. In 2008/2009 heb ik zes maanden stage gelopen in Matagalpa. Dat was bij Matagalpa Tours, een lokale touroperator. Deze stage was voor mijn hbo-studie Management Toerisme die ik in 2011 heb afgerond aan de NHTV te Breda. Daarvoor heb ik grafische vormgeving gestudeerd op mbo-niveau. Mijn afstudeeronderzoek *de Stedenband en de toekomst* heb ik voornamelijk in samenwerking met Miranda van der Klaauw kunnen opzetten en eind 2010 afgerond. Daarna werd gesproken over de jongerentak van de Stedenband, JOTM!. Dit leek me een leuk initiatief en ik besloot erin te stappen. Na een mooie opening met DUO-Fiesta is er een rustige periode geweest die nu weer wordt opgepakt. Helaas is het *meeten* voor mij moeilijk te combineren door de grote afstand die ik daarvoor moet overbruggen (110 kilometer op en neer). In 2011 ben ik terug in Nicaragua geweest om wat bekenden op te zoeken, dat was erg leuk! Mijn passies zijn verder voetbal, tennis en een potje darten.

Martijn van Tilburg

Ik ben Martijn van Tilburg, 28 jaar jong. Vier jaar geleden deed ik praktijkervaring op bij Las Hormiguitas -opvangcentrum voor werkende kinderen en jeugd- voor mijn opleiding Cultureel Maatschappelijke Vorming. In Matagalpa ontmoette ik ook mijn vrouw. Sindsdien is Nicaragua niet meer uit mijn leven weg te denken. Dat betekent voor mij ook betrokken zijn op afstand. Momenteel ben ik woonbegeleider voor mensen met een verstandelijke beperking en autisme. Mentaal uitdagend werk! Toch voel ik me geroepen om naast mijn werk totaal iets anders te doen dat dichterbij mezelf ligt. >>

Al een tijd zocht ik naar mijn plek binnen de Stedenband. Wat zou ik er kunnen betekenen? Er was behoefte aan een jongerengroep, hier zag ik veel mogelijkheden in. De jongerengroep JOTM! werd een feit. Vanuit de gedachtegang je eigen kwaliteit/talent in te zetten en projecten uit te voeren die effectief zijn voor economie en onderwijs in Matagalpa. Dat enthousiasmeert me des te meer. Zo haal ik persoonlijk de meeste energie uit het ontwikkelen van een project. Samen met een fantastische club jongeren een prachtig resultaat leveren dat bijdraagt aan ontwikkeling in Matagalpa, dat is voor mij één groot feest!

Jesse van Venrooij

Ik ben Jesse van Venrooij, inmiddels 26 jaar. Ik ben twee keer in Matagalpa geweest. De eerste keer was in 2008 waarbij ik zes maanden bij Las Hormiguitas stage heb gelopen. En in 2009 mocht ik terug om voor mijn afstudeerproject een nieuwe videoproductie te maken: *Caras de Matagalpa**. Sindsdien ben ik betrokken en verbonden met de Stedenband en vooral ook met de Matagalpinos. Daarnaast ben ik een geïmporteerde Tilburger dus betrokken bij mijn stad als bewoner en als professional vanuit mijn functie bij de Twern als participatiewerker.

Evelien Matheeuwsen

Ik ben Evelien Matheeuwsen, 22 jaar en woonachtig in Boxtel. Ik studeer Sociaal Juridische Dienstverlening in Rotterdam en ik hoop deze studie over anderhalf jaar af te ronden. Ik heb een bijbaantje als huishoudelijk hulp in de thuiszorg, iets dat ik met veel plezier doe. In mijn vrije tijd rijd ik paard en zwem ik bij de reddingsbrigade van Boxtel. In 2009 ben ik met Wendy Sprangers drie maanden in Matagalpa geweest. Ik volgde destijds de opleiding 'kunst, cultuur en media' aan het ROC in Tilburg en ben zo in contact gekomen met de Stedenband. De stage was een geweldige en uiterst leerzame ervaring. Door mijn stage heb ik mijn hart verloren aan Nicaragua en daarom wil ik mij graag in blijven zetten voor de Stedenband.

Sinds korte tijd ben ik redactielid voor de *¿Cómo No!* en heb ik mij aangesloten bij JOTM! Ik wil graag mijn ervaringen delen en mij inzetten voor de ontwikkeling van Matagalpa.

Wendy Sprangers

Ik ben Wendy Sprangers, 22 jaar en ik studeer Bedrijfscommunicatie in Utrecht. Ik ben geboren en getogen in Kaatsheuvel, maar heb mijn hart verpand aan Tilburg. Daarom ben ik twee maanden geleden verhuisd naar een appartement in het centrum van Tilburg. Ik werk in een bejaardenhuis en loop stage bij een groot, commercieel bedrijf op de marketingafdeling. Een groot contrast met JOTM! en dat maakt het leuk! Met Evelien ben ik drie maanden in Matagalpa geweest. En ja, als je daar eenmaal bent geweest, dan laat het je niet meer los. Naast dat ik af en toe voor *¿Cómo No!* schrijf, houd ik me sinds kort ook bezig met JOTM!. Een ontzettend goed initiatief en een enthousiaste werkgroep, dat maakt mij blij!

Hoe is JOTM! eigenlijk ontstaan?

Jesse en Martijn wilden zich graag inzetten voor de Stedenband. Ze besloten in het bestuur te gaan. Later wilden ze zich liever op een wat minder verplichte manier bezighouden met de Stedenband. Toen is JOTM! ontstaan. Nu de jongerengroep was opgericht werd het tijd voor een eerste project. Een project waarmee de bekendheid van JOTM! in Tilburg werd vergroot onder de jongeren. DUO-Fiesta was geboren en bleek een groot succes. Het geweldige feest in Paradox was alweer eventjes geleden. Nu wordt het tijd voor wat nieuwe projecten.

Nieuwe projecten!

De groep is kortgeleden bij elkaar gekomen en heeft een aantal nieuwe ideeën voor 2012 op papier gezet. Zo wil zij zich in de toekomst meer gaan richten op toerisme in Nicaragua en met name in Matagalpa. Dit om een welvarende economie te stimuleren, een van de millenniumdoelen. JOTM! -het zusje van JOTM!- verzorgt Engelse les in Matagalpa, een grote stap in de goede richting wat betreft toerisme. Ook sluit toerisme goed aan bij de activiteiten van JOTM! die komen gaan. Deze activiteiten zijn Festival Mundial -het multiculturele festival van Tilburg- stagebegeleiding en DUO-Fiesta 2. JOTM! en de Stedenband hebben momenteel gesprekken met verschillende partijen. Wellicht groeit hier iets moois uit. Maar dat houden we nog even geheim!

Jesse van Venrooij

Evelien Matheeuwsen

Wendy Sprangers

¿Cómo JOTM!?

JOTM! omdat een stedenband in deze tijd niet zonder een jongereninitiatief kan!

JOTM! omdat jongeren in Tilburg meer moeten weten over jongeren in andere situaties, zoals in Matagalpa!

JOTM! omdat verbinding met jongeren uit een andere cultuur leuk, inspirerend en verfrissend is!

JOTM! om verbinding te maken met jongeren hier en daar!

JOTM! omdat het gewoon *tuani* is!

Wil jij je steentje bijdragen aan JOTM!? Laat het ons weten: JOTM!@tilburg-matagalpa.nl

Door: JOTM!

* De film, *Caras de Matagalpa*, die Jesse maakte, is nog verkrijgbaar bij de Stedenband (voor tien euro).

De berg Calvario: een visie vol leven en hoop voor Matagalpa

Het is al een tijdje geleden dat we nog bericht hebben over het geboortebos in Matagalpa. De Stedenband heeft ervoor gezorgd dat sinds de aanleg van het bos in Tilburg in 2007, er voor elke 'geboorteboom' in Tilburg eveneens een boom wordt geplant in Matagalpa op de berg El Calvario.

Het uitzicht van deze berg is sindsdien danig veranderd, de kale bruine berg werd omgetoverd tot een groene oase. Eind 2009 werd de berg door het gemeentebestuur van Matagalpa officieel ingehuldigd als gemeentelijk ecologisch park. Er werden banken geplaatst en uitkijpunten gerealiseerd. Claudia Piñeda schreef een artikel over El Calvario in het tijdschrift *Matagalpa*. Hieronder vindt u een vertaling van het artikel.

El Calvario - een groene oase.

Het is niet meer de enorme, door de wind geteisterde berg. Nu vormen de jonge bomen in het geboortebos de belofte voor de toekomst. Als ook de overige bergen in Matagalpa opnieuw bebost zullen worden, zal Matagalpa dat ochtendneveldek hebben dat het ten tijde van onze grootouders bedekte.

De berg Calvario werd herbebost in 2008 door het gemeentebestuur van Matagalpa met steun van de Stedenband Tilburg-Matagalpa. Het initiatief werd genomen omdat de berg door aardverschuivingen een gevaar vormde voor zo'n honderdvijftig families die vlakbij de berg woonden. De berg was een gevaar door de ontbossing, door branden en erosie die de bodemlaag hadden weggevaagd en een laag zand hadden achtergelaten. Hierdoor kon het water met de afzettingen steeds gemakkelijker naar beneden komen.

Het gemeentebestuur van Matagalpa zorgde er eerst voor dat het merendeel van de betrokken gezinnen in het noordwesten van de stad een nieuw onderkomen vond in een wijk die nu

El Calvario
foto: Williamsnic

Nuevo Amanecer heet, dichtbij Quebrada de Molás. Daarna werd begonnen met werkzaamheden om de impact van rampen te verkleinen en de bodem te beschermen. Na de voltooiing hiervan, werd begonnen met het planten van jonge bomen op de berg en het aanleggen van een bos. Het idee was om ter ere van elk of elke twee kindjes die geboren werden in Matagalpa in 2007 of 2008, een boom te planten als een manier om 'de generatie van de verandering' te vertegenwoordigen.

Ze vertellen dat ze bij de afdeling van Milieu en Natuurlijke Hulpbronnen van het gemeentehuis in het bevolkingsregister de namen en de voornamen opzochten van de kinderen die in die periode werden geboren om ze op twee enorme banners te plaatsen die zijn terug te vinden in het auditorium van het ecologisch park El Calvario.

Het terrein werd als een klaverblad van vier opgedeeld. Alles samen werden ongeveer vierduizend jonge bomen geplant van diverse soorten waaronder: Indische goudenregen, olieboom, rooibos, aardbeiboom, nance, mango, acacia, pijnboom, flamboyant, trompetboom, laurier, een soort vlas en enkele sierplanten.

Volgens de vertegenwoordiger van de afdeling van Milieu en Natuurlijke Hulpbronnen, Emilio Salazar Lima, was het niet eenvoudig om de jonge bomen te laten groeien, want het hield een hele bosbouwplanning in: gebruik van vooral organische mest, rigoureuze irrigatie in een droogteperiode, brandpreventiemaatregelen en heel het jaar permanent toezicht. Al deze acties van herbebossing verbeterden ook het klimaat in de omgeving waardoor het lokale dierenbestand zich eveneens herstelde. Nu kun je er leguanen, konijnen, slangen, goudhazen, gordeldieren en vogels vinden.

Het ecologisch herstel van deze berg werd gefinancierd met een gift van 20.000 euro van de Gemeente Tilburg, een bijdrage van de staat Nicaragua en eigen fondsen van de gemeente Matagalpa. Voor het onderhoud is jaarlijks meer dan 700.000 córdoba (een euro is ongeveer dertig córdoba) nodig en een team van twaalf permanente arbeiders. >>

in het geboortebos
foto: gemeente Matagalpa

1° kwartaal 2012 • nr 105

uitzicht op Matagalpa vanaf de berg El Calvario
foto: gemeente Matagalpa

Park El Calvario: een ecologisch concept

De berg El Calvario is nu een toeristische attractie. Het werd door het ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen uitgeroepen tot gemeentelijk ecologisch park: Parque Ecológico Municipal Cerro El Calvario. Het park beschikt over een conferentiezaal geschikt voor zestig personen, een kiosk, 21 banken, sanitaire voorzieningen, drie uitkijkpunten waarvan twee met een rustieke balustrade en één met een metalen balustrade waar bezoekers een fantastisch uitzicht over bijna heel de stad hebben.

Twee zonnepanelen voorzien het park van elektrische stroom en het regenwater, opgevangen in vier waterreservoirs, wordt gebruikt om bomen en planten van water te voorzien. Voor het bemesten van de bomen en planten die op deze berg groeien, maakt men gebruik van het bezonken materiaal afkomstig van de septische tanks.

Religieuze symbolen

De berg El Calvario maakt onderdeel uit van de katholieke tradities van Matagalpa. Op de top werd in 1864 een monument opgericht voor de onbevleete ontvangenis van Maria om het Mariajaar te gedenken. Ook is er een metalen kruis dat vijfhonderd jaar prediking van het katholieke geloof op het Amerikaanse continent vertegenwoordigt. In de jaren negentig vonden er ook pelgrimstochten plaats van veel katholieken die de berg beklommen om een belofte in te lossen, te bidden of om de kruisweg af te leggen.

Uitkijktoren tijdens de oorlog

Don Ramón Silva, een 58-jarige inwoner van Matagalpa, bevestigt dat er zich boven op de berg Calvario sluipschutters bevonden die van die hoogtes het vuur

konden openen op om het even wie, tot zelfs in de wijk Totolate aan toe. Volgens een krantenartikel in *El Nuevo Diario* van 3 maart 1999, zou in 1979, tijdens de oorlog tegen de Somoza-dictatuur, de toenmalige kolonel Augusto Flores Lovo, voormalig hoofd van de Nationale Garde in Matagalpa en tevens arts, de stad hebben beschoten vanuit de bergen, waar hij zich verschanst had. Uiteindelijk werd hij verjaagd van die plek en hij wilde naar Jinotega ontsnappen vermomd als non, maar hij werd later op dezelfde weg nog opgepakt. Volgens deze krant werd de straf in 1983 kwijtgescholden door de sandinistische regering, waardoor de kolonel kon emigreren naar Honduras en de Verenigde Staten. Volgens plaatselijke autoriteiten bevinden er zich in het gebied en op El Calvario nog steeds resten van oorlogsmateriaal zoals granaten.

De berg Calvario is nu een symbool van hoop voor de inwoners van Matagalpa. Door de herbebossing werd aangetoond dat er kan worden gewerkt aan het welzijn van iedereen, als hiervoor de politieke wil bestaat. Hopelijk worden dezelfde inspanningen ook geleverd voor herbebossing van de andere bergen rondom Matagalpa zodat een beter leefmilieu gegarandeerd is voor de huidige en de toekomstige generatie. Meer herbebossing en op een verantwoorde manier omgaan met het milieu zullen ons in Matagalpa een beter leven met minder natuurrampen, meer water, gezondheid en voeding bezorgen.

Claudia Margarita Piñeda
Vertaling: **Inge Van Dyck**

namen van de kinderen
foto: gemeente Matagalpa

EX RAMOS, JONATHAN SANCHEZ, JOSE LUIS MONTIC
LA RAYO, GLEYDIS VANEGAS, LEO FLORES, YENMI RODRIGUEZ, THAILEEN RIVERA, JONELLE MONTIC
ERLA LEIVA, NOE BLANDON, SOPHIA MARTINEZ, KENERY MORENO, BELKYS ZAMORA, MADELINE DAVILA, MARILI
AS, MARIA RAMIREZ, ANA LAGUNA, ASHLEY BLANDON, ISKRA LOPEZ, ERVIN AGUILAR, ALBA PEREZ, CARL
AS, JUSTAVO PALACIOS, CARLOS MEJIA, DARWIN DIAZ, VALERIA CASTRO, GERALD TREMINIO, SEYDI RIOS, EVEI
ZA, JOSE GONZALEZ, GLENDA DAVILA, DILAN MORENO, JASSON CORDOBA, CORALIA CORTEZ, EVELING LOPEZ, RUTH
WELCY CARDENAS, YUNIELKER HOYES, JEYNER MORENO, FARID VARGAS, ALBA MAIRENA, FRANCELIA TORREZ, OS
IS ARAUZ, ANGEL ALTAMIRANO, MARY MIRANDA, ALEJANDRO GUIDO, JIPCI CONTRERAS, ALVARO FUENTE, NAYELI
AS, RICHARD LUMBI, YADER TREMINIO, BLANCA LOPEZ, GILBERTH GARCIA, CARLOS ORTEGA, KATHYA ORTEGA, DE
RIGUEZ, SCARLETH LEIVA, HEYDI GUTIERREZ, FRANCISCO PALMA, OLIVER MONTENEGRO, DAITZA MASIS, ELIUD
LLO, QUILVIO MENA, SADIE MATTINEZ, FRANKLIN MAZA, MARIA CENTENO, DEYGLIS BLANDON, BISMARCK M
Y, DANIELA MATAMOROS, KENNER MUNGUIA, TATIANA FLORES, HEYLING VALLE, ALEX ZELEDON, JUAN ESCORCIA, A
MERYDA CENTENO, JOVANKA DIAZ, DAYANA CENTENO, JOHN SANCHEZ, ERICKSON RUIZ, ELIER LANZAS, HAROLD TORRE
VEGA, LEONEL FLORES, ESTELA HERNANDEZ, FATIMA PEREZ, JUANFRANCO SEVILLA, BIETZY ELIZABETH, MERLINDA
HASLY ROJAS, DAYSI GRANADOS, NOEL TORREZ, CESAR LUNA, CHRISTOPHER DUARTE, ENDRY AGUILAR, JAIME AR
IA, HELDER DIAZ, KELVIN PEREZ, DAYANA RAMIREZ, LINDA ESPINOZA, CLEVER GONZALEZ, FATIMA AGUILAR, JAIME AR
ISAUARA GURDIAN, STANY CENTENO, LIGIA MARTINEZ, JAIRO AGUILAR, HEYLING GONZALEZ, AURA RODRIGUEZ, YOF
VANEGAS, LESBER CENTENO, ANDREA BALMACEDA, SOPHIA SILVA, ABNER CHAVARRIA, SCARLETH GARCIA, TANIA
AMARU SOZA, JUAN MARTINEZ, JOSE HERNANDEZ, ALEXANDER HERNANDEZ, ERWIN FLORES, ELIEZER LOPEZ, IMARA
EZ, NAYANSI CASTRO, JUAN ALTAMIRANO, WILMER SUAZO, HOLMAN URBINA, ENYEL RODRIGUEZ, ANGELES SANCHEZ, JANNI
ARRIA, LIZBETH OROZCO, NAI VELASQUEZ, MAYNOR ZELEDON, BENEDIT PICASSO, YERLING AGUILAR, ARIANA SILES, JOANDRY E
VERA, MI LAZO, EMANUEL CASTELLON, JONATHAN URRIZA, JOSE WELING SABALLO, ESTHER GONZALEZ, MARIANGELES
EZ, ROLAN JORALES, ANGEL OLIVAS, NATY OTERO, AXEL LAZO, JOSUE RUIZ, BRANDON MORENO, ELVIN LOPEZ, AYLING MENDO
EMMY MONTENEGRO, ABNER TORREZ, JENIFER GOMEZ, ACHLEY GRANADOS, MILTON TORREZ, JONATHAN URBINA, FRANGELLY RIVAS, CARLOS
HERRERA, BRYAN MATUZ, RENE MORENO, NORVIN TERCERO, MILTON TORREZ, JONATHAN URBINA, FRANGELLY RIVAS, CARLOS
MARIA LUNA, JOHELI MARTINEZ, ANGIE MATAMOROS, STVEN ARAUZ, GUTIERREZ, JACSON CRUZ, JAIRO MASIS, JEFFERSON R
Z, MARIA LOPEZ, MARLON ZELEDON, KAREN CHAVARRIA, ANYER MOLINA, ELIEZER PALACIOS, KAREN LOPEZ, DAYRA LOPEZ, YURI

De discussie over nieuwe bezuinigingen op ontwikkelingssamenwerking is losgebarsten

Meer dan een miljard mensen op deze wereld leeft in extreme armoede. Zij leven van minder dan 95 eurocent per dag. Miljoenen mensen missen alle basisrechten die wij zo vanzelfsprekend vinden. Dat is onaanvaardbaar. Ontwikkelingssamenwerking maakt een verschil in de levens van mensen.

Maar, ontwikkelingssamenwerking staat op de bezuinigingsagenda. Op 5 maart begonnen de onderhandelingen in het Catshuis over de bezuinigingen die ons de komende jaren zullen raken. De PVV wil alleen over extra bezuinigingen praten als eerst een korting op ontwikkelingssamenwerking afgesproken wordt. In november twitterde Wilders al: 'Extra bezuinigen in 2012? Wordt heel erg moeilijk om daar uit te komen met VVD en CDA. Tenzij men net als PVV 4 mrd op ontwhulp wil snijden'. En dat op een totaal van 4,4 miljard euro. 'Dat komt dus feitelijk neer op afschaffing van ontwikkelingshulp', schreef *de Volkskrant*. Maar ook regeringspartij VVD heeft in haar verkiezingsprogramma een verlaging van ontwikkelingssamenwerking van drie miljard staan.

Er is echter goed nieuws. In een open brief in *Metronieuws* riepen prominente Nederlanders begin maart het kabinet op om niet te bezuinigen op ontwikkelingshulp. Hun oproep: 'Investeren in ontwikkelingssamenwerking is investeren in de toekomst. Hierop bezuinigen is een historische vergissing. Dit zal als een boemerang terugkomen!'

Aan het kabinet,

De economische crisis te lijf door de steun aan de armsten af te knippen? Daarmee schieten we in de eigen voet. Er zijn uitstekende morele redenen om niet te bezuinigen op ontwikkelingssamenwerking. Nog steeds leven 1,29 miljard mensen in extreme armoede; zij moeten rondkomen van minder dan 95 eurocent per dag. Het is onaanvaardbaar dat de rijkste landen hun economische teruggang te lijf willen gaan door te korten op het bestrijden van extreme armoede en onrecht.

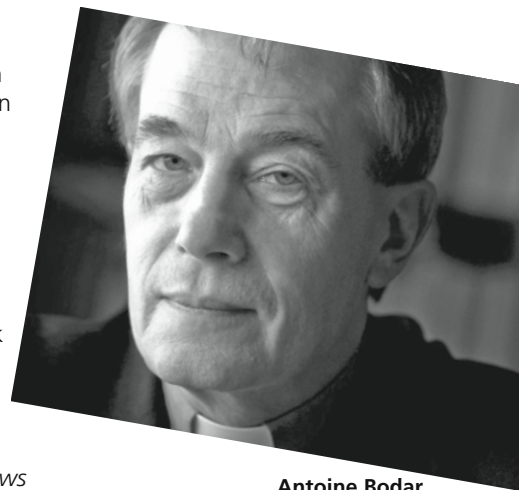
Maar snijden in ontwikkelingssamenwerking is ook snijden in onze eigen toekomst.

Nederland is meer dan welk ander land ook verbonden met het buitenland. Wij verdienen ons brood (plus beleg!) buiten onze grenzen. Onze inzet op ontwikkelingssamenwerking legt ons dan ook geen windeieren. Ontwikkelingssamenwerking draagt bij aan wereldwijde stabiliteit. Investeren in duurzame energie in ontwikkelingslanden draagt bij aan een beter milieu, ook voor Nederland. En het creëren van werkgelegenheid voor het hoge aantal jongeren in ontwikkelingslanden schept nieuwe markten voor ons bedrijfsleven.

De toekomst voor Nederland ligt niet achter de dijken, maar middenin de wereld. Voor onze landbouw, industrie, dienstverlenende sector, en niet in de laatste plaats onze befaamde watersector zijn de opkomende landen in Afrika, Azië en Latijns-Amerika van vitaal belang. Op het ontwikkelingsbudget is het afgelopen jaar al meer dan een miljard gekort. Daarmee leverde ontwikkelingssamenwerking meer in dan enig >>

Geert Wilders

Antoine Bodar

Doekle Terpstra

Dolf Jansen

Doutzen Kroes

Jörgen Raymann

Hadassa de Boer

Herman Wijffels

ander departement. Nederland gaat zo tegen de internationale trend in. We dreigen onze goede internationale reputatie kwijt te raken. Een goede naam, eenmaal verloren, is lastig weer terug te winnen. Zo lopen we kansen mis. Juist nu ontwikkelingssamenwerking de laatste jaren flink is hervormd en via bijvoorbeeld innovatieve partnerschappen meebeweegt met een veranderende wereld.

Ontwikkelingssamenwerking heeft weinig te maken met het 'zomaar' weggeven van ons zuurverdiende geld. Het gaat om het investeren in een welvarende en duurzame toekomst: beter opgeleide mensen, beter ondernemersklimaat, een gezondere bevolking, gelijke kansen voor jongens en meisjes, het opkomen van een middenklasse, de keuze voor duurzaamheid etc. Investeren in ontwikkelingssamenwerking is investeren in de toekomst. Duurzame ontwikkeling is een wereldwijd belang. De vooruitgang die de afgelopen jaren is bereikt bewijst dat ontwikkelingssamenwerking werkt.

Investeren in ontwikkelingssamenwerking is investeren in de toekomst. Hierop bezuinigen is een historische vergissing. Dit zal als een boemerang terugkomen. Immers, #JeKrijgtWatJeGeeft.

Getekend, Herman Wijffels, Doutzen Kroes, Jeroen Jansen, Joris Voorhoeve, Doekle Terpstra, Hadassah de Boer, Hans Eenhoorn, Antoine Bodar, Dolf Jansen, Marc Klein Essink, Harry Starren, Peter R. de Vries, Hans Visser, Michiel Veenstra, Hanneke Groenteman, Bert Koenders, Louis van Gaal, Victoria Koblenko, Jörgen Raymann, Hella van der Wijst, Max van den Berg, bisschop Gerard de Korte, Frans Weisglas, Johanna ter Steege, Giovanca, Daphne Bunschoek, Guus Warringa, Sjoerd van Keulen, DJ Miss Nine, Thijs Willekes, Lone van Roosendaal, Saar Koningsberger, Tineke Beishuizen, Annamarie Thomas, Patrick Lodiers, Sander de Kramer en Ernst Daniël Smit.

Lone van Roosendaal

Louis van Gaal

Steun #JeKrijgtWatJeGeeft met een tweet

Je Krijgt Wat Je Geeft is een actie van een breed collectief van ontwikkelings- en mensenrechtenorganisaties onder coördinatie van de vereniging Partos. Via de website www.jekrijgtwatjegeeft.nu kunnen sympathisanten tweets versturen aan de onderhandelaars van de coalitie- en gedoogpartijen. Daarnaast kan iedereen de actie delen op Facebook, of steunen met een retweet van berichten met de hashtag jekrijgtwatjegeeft. Spreek je net als deze prominente Nederlanders uit tegen nog meer bezuinigingen. Steun #JeKrijgtWatJeGeeft met een tweet!

DJ Miss Nine

Hanneke Groenteman

Marian

bronnen: Trouw, de Volkskrant, nrc next, internet

Wat weten we van ... de Río San Juan? [3]

El Castillo, Forteleza de la Inmaculada Concepción.

Het is goed slapen in de Casa de Huespad Chinandegano, lekker douchen en het ontbijt is navenant. Dus ging ik om half acht 's morgens goed uitgerust op weg naar Dolores Gallante Mayagna. Ricito had mij eerder gezien dan ik hem en hoi, hoi, hallo knorrend sprintte hij me tegemoet, racete me op cartoonachtige wijze bijna voorbij, remde op vier pootjes en beet even tevreden in mijn broekspijp (ik blij dat ik niet in korte broek was).

Waarna hij, telkens omkijkend en zwaaiend met zijn krulstaartje, voor me uit dribbelde om me de weg te wijzen naar een eenvoudig woninkje omgeven door planten en bloemen in potten, pannen en gewoon in de grond (voor zover nog zichtbaar). Dolores had Ricito's uitbundigheid duidelijk gemerkt, want ze begroette me Nicaraguaanshartelijk vanuit de deuropening.

Het is goed overal vrienden te hebben.

Henry Gallante bleek een verbazingwekkend jonge, bijna verlegen cum-laude-bioloog-slungel, die, gesteund door de UCLA-universiteit, met collega's, assistenten en vrijwilligers, een onderzoeksstation in het Reserva Biológica Indio-Maíz runde.

De koffie was uitstekend.

Ja, ik was buitengewoonhartelijk welkom, helemaal uit ¡Holanda!, op het onderzoeksstation en mee het Reserva in, maar niet vandaag en ook niet morgen. Overmorgen, misschien, ik moest dan maar eens komen koekeloeren, hier bij mama Dolores. Of nee, hij zou zijn tante, die het Casa de Huespad beheerde, -aha, Dolores!- laten weten wanneer ze terug waren en zeker niet zonder mij weer in het oerwoud verdwijnen.

'El profesor Indiana Djónez heeft een paar dagen vrij om weer even onder de mensen te zijn', giechelde Dolores, niet zonder trots. 'En daarom gaat hij met zijn moeder shoppen in San Carlos.' Ze knipoogde. 'Zijn liefje werkt ook op het Station. Guapa, mooi meisje, en heel leuk. Wil ik wel als schoondochter. Met schattige kleinkinderen ...'

Henry keek naar het boomstammetjesplafond, waaraan een joekel van een spin hing te hangen. Ik heb wel eens een vogelspin mogen aaien in de reptielenboerderij. Ze was zacht en ze beet niet. Alle spinnen kunnen bijten, maar de kleintjes komen niet door een mensenhuid heen. Deze zo te zien met gemak.

Río San Juan vanaf fort

Dank voor de koffie dan, veel plezier in San Carlos en tot over een paar dagen.

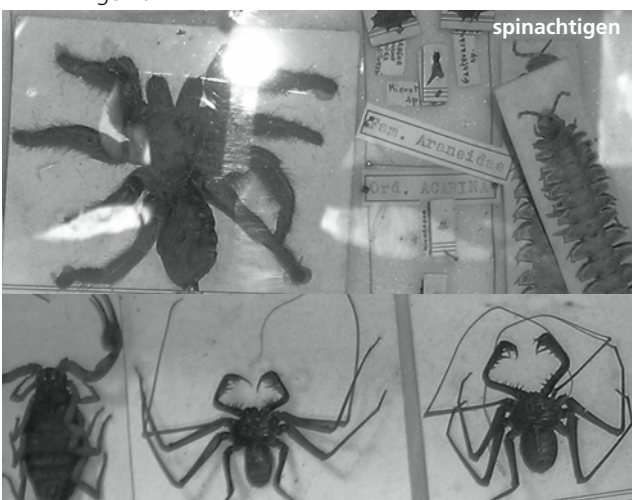
Op zoek naar avonturen in El Castillo, mooi gelegen aan de rivier (plattegrondje) met kleine woningen op palen toegedekt door golfplattendaken. Vlakbij de aanlegsteiger van het dorpje is een kantoortje van Intur (te vinden op vrijwel alle toeristische plekken). Als het open is, kun je er info halen over het huren van boten, oerwoudtochten, afvaarten naar San Carlos en meer.

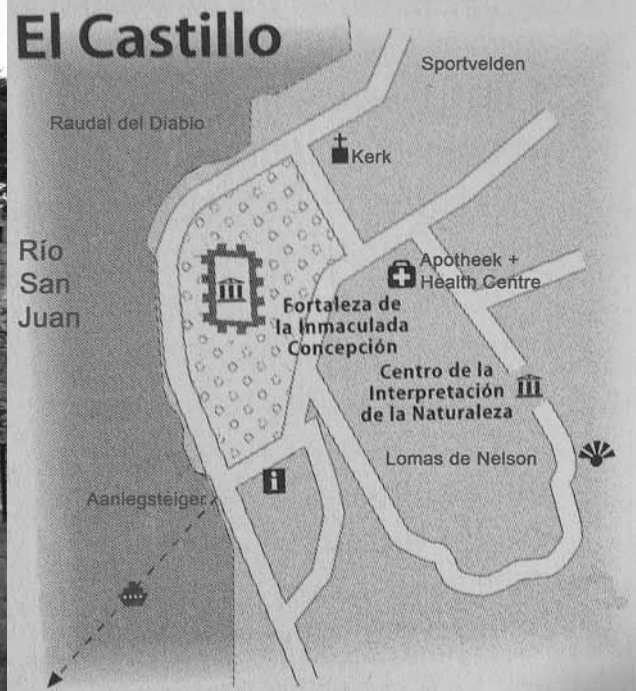
Ik bekeek op m'n gemakje de stroomversnellingen voor het fort. El Raudal del Diablo! Het water schuimt en bruist als de hel. Een waterhel, waarin een boosaardige duivel danst. Of wellicht sirenen, die fluisteren en lokken: 'Spring er maar eens lekker in, het is heerlijk fris en wij zijn heel schattig en lief, en het is maar zo diep als de hel en de eerste de beste kaaïman grijpt je, of je wordt in één enorme ruk je oude route teruggezeuld en voorbij Greytown de Caribische Zee in gesmakt en daar hebben we ook nog heel aardige haaien en barracuda's en zo. Leuk hè?'

Jaja, zo verleidelijk kunnen waternimfen zijn. Vraag maar aan zeelieden, aan de Lorelei of lees *Waslala* van Gioconda Belli.

Slechts met uiterste geestelijke krachtsinspanningen weerstond ik deze verleidelijke verleidingen, en wel door me ertoe te zetten -denkbeeldig- het fort te bestormen (ik ging gewoon via de trap, zie fotoportretje). Ooit was het een Spaans verdedigingsfort tegen zeerovers en ander ongewenst bezoek uit onder andere Frankrijk, Engeland én ¡Holanda! Het heette oorspronkelijk Forteleza de la Limpia Pura e Inmaculada Concepción, wat gemakshalve terug is gebracht tot Castillo (Forteleza) de la Inmaculada Concepción. Zo krijg ik mijn velletjes strafwerk wel vol! Nu is het een toeristische trekpleister.

De meeste toeristen, waarvan er -toen ik er was- een schuitvol landde rond tienem, komen alleen voor het fort, maar ik hou niet van dichte drommen >>

El Castillo, Fortaleza

mensen waaraan je moet vragen of je misschien ook even een glimp mag zien van ..., dus ik vluchtte het dorp in. Er wonen 1500 vriendelijk mensen, er zijn geen autowegen, enkel paden, vaak met kiezelstenen, er is volop gelegenheid om wat te eten, te drinken en Spaans of Engels te kletsen, er is een RK-kerkje, met vlak erbij een speeltuin en het politiebureau, de apotheek tegen de helling van Nelson (zie verderop) Venta Social de Medicamentos Inmaculada Concepción is ook Eerste Hulp post en wat verderop zijn sportvelden. Het is heerlijk wandelen of fietsen in El Castillo en omgeving. Je kunt er op excursies met gidsen, vissen, raften en desnoods, al dan niet illegaal, op nauwelijks zes kilometer afstand, de grens met het rijke Costa Rica oversteken (wat heel wat Nica's op zoek naar een beter bestaan proberen). Al bij al is het best de moeite waard om wat langer in El Castillo te blijven.

Terug bij de rivier waren de toeristen alweer verdwenen. Je hebt mensen die in een dag een heel land *doen*. Op naar het fort dus, het was nog lang geen vijf uur (sluittingstijd) en voor twee US-dollars was ik binnen. Het inmiddels 339 jaar oude fort werd gebouwd door de Spaanse kolonisten om andere gegadigden ervan te weerhouden hun inmiddels opgebouwde rijk en rijkdom in te pikken. De *daredevil* en piraat Henry Morgan voer rond 1670 de *rio* op, stak het Meer van Nicaragua over, brandde Granada plat (niet helemaal alleen hoor; hij had wat 'mannetjes' bij zich) en nam dezelfde weg terug met een buit van zo'n 500.000 Engelse ponden (nu miljoenen!). Vandaar dat de (al dan niet terecht) boze Spaanse occupenten al in 1673 begonnen met wat het grootste fort werd in Midden-Amerika, en nu nog (van buiten) het enige fort in de oorspronkelijke staat. Franse piraten probeerden in 1674 het halfaffe fort in te pikken, maar de Spanjaarden waren nog steeds boos genoeg om de vlegels terug te slaan richting Caribische Zee. Een tijdlang leek alles relatief rustig. Kleine strubbelingen, gedoe met Costa Rica over de grenzen en de rechten om wat wel of niet door de (Nicaraguaanse!) *rio* mocht ... Maar hebberigheid is een zware taak en Engeland wilde o zo graag de rivier hebben. Nieuwe helden werden op pad gestuurd, die in de achttiende eeuw diverse pogingen deden. Ze schoten niet op en daarom werd in 1762 de befaamde, gevreesde, beruchte Engelse Marine ingehuurd. *Big badaboem!* De militairen in het fort kregen het heel benauwd en wilden zich al overgeven, toen er temidden van hen een nieuwe nationale held opstond, beter: heldín. De negentienjarige dochter van een zwaar gewond geraakte kapitein van het Spaanse leger: Rafaela Herrera. Ze was gewond om met wapens om te gaan, nam het commando van het fort over en vuurde persoonlijk het eerstvolgende salvo af op de Engelse vloot. Bij het derde schot knalde ze een Britse commandant omver. Of, variant, boorde ze het hele schip de bodem in met hem erbij. O ja, saillant detail, ze was ook nog in nachthemd.

Het beleg duurde al zo'n vijf dagen en nachten en, jong en ongeduldig, of misschien moesten haar nachthemd en zichzelf nodig in de was, of wilde ze eindelijk wel weer eens rustig slapen, het begon Rafaela te vervelen. Die avond gaf ze opdracht om wat verder stroomopwaarts grote takken met in alcohol gedrenkte lakens te versieren, daar de brand in te steken en het geheel de rivier in te duwen. Het vuur gaf goed zicht op de schepen, zodat haar schutters beter konden richten en de takken dreven door de stroom tegen de houten schepen aan, die uitbundig begonnen te branden. Einde aanval, en een extra pluim in de mythe Rafaela.

Maar alles is tijdelijk en in 1779 begon zelfs een Engelse *chancellor*, Lord George Germain, zich ermee te bemoeien. Hij vond dat een *serieuze* aanval op de Río San Juan noodzakelijk was om Engeland te verzekeren van de controle over het Meer van Nicaragua en de hele bijbehorende provincie. En met serieus bedoelde hij zeven oorlogsschepen. De lord was een doordouwer en dus lagen de schepen al gauw voor de monding van de *rio*, met zeshonderd Britse soldaten aan boord en vierhonderd ingehuurde Miskito-indianen. De leiding was in de vaardige handen van een jonge kapitein, Horatio Nelson, 22 jaar. Precies: de latere grote held van de Engelse Marine. Ook hier hielden aan beide kanten en altijd god aan hun zijde, want goden zijn alzijdig. Blijkbaar. Het fort had twee zwakheden en Nelson had dat al snel door. Punt één was dat het fort geen eigen watervoorziening had. Men haalde water aan de rivier, maar nu dus even niet, want de Engelsen schoten op alles wat bewoog. Twee: achter het fort was (en is nog) de bodem een stuk hoger. Nelson en troepenmacht, compleet met kanonnen, buskruit, scheldwoorden en wat ze verder maar meegezeuld kregen, gingen uit het zicht aan land en maakten een omtrekkende beweging door het oerwoud naar de achterkant van het fort. Nelson doodde persoonlijk en terloops een lastige jaguar en kwam bijna om door een slangenbeet. *Bijna!* Tjonge, ik was *bijna* verongelukt. O ja? T'is toch wat; ik had *bijna* de lotto gewonnen: helden.

Men beschoot het fort vanuit de rivier en van bovenaf en al snel kozen de belegerden eieren (en drinken) voor hun geld. De heuvel vanwaar het allemaal gebeurde, heet sinds die dag Lomas de Nelson, de (heuvel)rug van. Het fort was aan de Britten. Einde verhaal? Nee, aan de Spaanse kant was nog een slimmerd, *el capitán-general* Matías de Galvez, militair leider van Centraal-Amerika. Hij verzamelde al zijn troepen bij San Carlos, het begin van de *rio*, en sloot daarmee de toegang tot het meer af. De Engelsen zaten gevangen in hun nieuwe verovering. De rest was aan de natuur, had De Galvez bedacht. De Miskito-huurlingen vonden het al snel saai in het fort en gingen weg. De Engelsen waren *niet* immuun voor tropische ziektes en binnen een jaar stierf het grootste gedeelte van hun troepenmacht aan malaria, dysenterie en andere kwalen. Voor Nelson c.s. zat er niets anders op dan maar te vertrekken. Spotvogels strooiden

huis van Dolores

guardabarranco

rond dat hij tijdens de strijd een oog verloren had, anderen maakten er een arm van. Geloof er maar niks van, wel is het een feit dat hij, eenmaal terug bij zijn basis op Jamaica in 1781, zo ziek was dat hij van boord gedragen moest worden.

Heb ik al die wijsheid van mezelf? Nee, natuurlijk niet. Blijf niet almaar thuis zitten twitteren, facebooken, googelen en wikipediaen. Je kunt het hier allemaal ook leren en veel leuker! Want de buitenkant van het fort is wel authentiek, maar de binnenkant is sinds de jaren (19)90 museum en bibliotheek. Plus is er een Educatief Museum van de Natuur, Centro de Interpretación de la Naturaleza, achter het fort (een goede voorbereiding voor mijn -jouw?- aanstaande oerwoudtrip). Je vindt er ook een vlinderfarm. Je gelooft je ogen niet wat er allemaal rondfladdert in de Reserva Biológica Indio-Maíz*), het enorme, beschermde natuurgebied aan deze prachtige rivier.

Ooit liep hierlangs de Ruta del Oro de Moctezuma, de goudroute van Montezuma I, koning van de Azteken. Veel later, rond 1848, voeren de goudzoekers van Californië hier voorbij, omdat er nog geen veilige route was dwars door wat nu de

Verenigde Staten zijn. In San Juan del Sur, aan de Nica-westkust, gingen ze dan -in de greep van de goldrush- aan boord van zeeschepen op weg naar the Wild West. Waar weer andere helden en mythen geboren werden.

Het hoe, wat, waar en wanneer, daarover een volgendevolgende aflevering meer, want volgende keer treed ik eerst in de voetsporen van el profesór Henry Indiana Djónez Gallante.

Ik kreeg zowat platvoeten en spataderen van het voortdurende gedrentel door fort, museum, nog meer museum en farm, hoe leerzaam ook, en daarom vanaf mijn stamterras van bar Cofalito een heldhaftig proost, *salud, campay!* toegewenst door

Jaques Weijters,

El Castillo, *'looking at the dock of the río, waisting my time ...'*, 11 maart, 2012.

*) Het nationale vogeltje van Nicaragua, de **guardabarranco** (zie fotootje) leeft er ook en is, niet opgezet maar door Nica's uitgevoerd in kleurrijk hout, te koop bij de Stedenband voor 6,50 euro. Deze vogel staat symbool voor een kleurrijke toekomst voor de kinderen in Nicaragua en wordt ingezet in de campagne 'Alle kinderen naar school' (millenniumdoel 2). Daarvan is 5 euro voor onderwijsprojecten, maar omdat deze 5 euro wordt verdubbeld, gaat er uiteindelijk 10 euro naar Matagalpa

Adres Stedenband Tilburg-Matagalpa: Huis van de Wereld, Spoorlaan 346, Tilburg, vraag aan de balie. Tel. 013 5368706.

Internet: www.tilburg-matagalpa.nl, stedenband@tilburg.matagalpa.nl.

Festival Mundial 2011
foto: Ilja van Hoek

Rafael aan het werk op
sbo Zonnestein
foto: Jan Duijvekam

Onze stedenband leeft

Hoewel we politiek de wind tegen hebben en de crisis voor zwaar weer zorgt, zijn we vol goede moed begonnen aan een nieuw jaar. Frans Couwenberg, voorzitter van de Stedenband Tilburg-Matagalpa, sprak op 12 januari onderstaande nieuwjaarspeech uit.

Beste mensen

Blij jullie allemaal vandaag hier te zien om samen met elkaar terug te kijken op een zwaar Stedenband-jaar en natuurlijk te spreken over de plannen die we met elkaar gaan verwezenlijken. Zowat een jaar geleden stond ik hier op dezelfde plek om met jullie vooruit te blikken op het jaar 2011. Een aantal van de voorspellingen van toen zijn helaas maar al te waar geworden. Een groot aantal andere vooruitblikken werden gelukkig ook bewaarheid.

In Nicaragua is Daniel Ortega opnieuw president geworden. De oppositie spreekt van verkiezingsfraude. Internationaal zijn er tal van fronsende gezichten. Hier in Nederland zien we een steeds verminderende aandacht voor ontwikkelingslanden. De regeringspartijen, maar ook een groot deel van de oppositie, zijn steeds minder bereid hun medeverantwoordelijkheid te dragen voor landen in de knel. De wereldwijde economische crisis is ook tot het gemeentehuis van Tilburg doorgedrongen. Ambtenaren moesten aan de slag. Niet met de welbekende kaasschaaf maar rigoureuus, met de botte bijl leek het wel. De hele sector werd flink onder handen genomen en uiteindelijk leverde dat een vermindering van onze jaarlijkse subsidie op met een bedrag van 12.000 euro. En dat ondanks een stevige lobby van Miranda en bestuursleden bij de politieke partijen. We werden nog gespaard volgens de verantwoordelijke wethouder De Vries. En het moet gezegd, andere organisaties werden procentueel gezien nog ernstiger behandeld. Ook werden met één penningstreek de banen van alle ID-ers in Tilburg stopgezet. Dat had enorme consequenties voor Marian. Per 1 januari moesten we haar als gevolg daarvan ontslag aanzeggen.

Dat de Stedenband Tilburg-Matagalpa een hechte club is die zich niet zomaar uit het veld laat slaan, hebben we ook vorig jaar met elkaar bewezen. Tal van acties van de Mujeres bezorgden de Stedenband de broodnodige publiciteit. Via Kwidam en vele sportieve activiteiten werd FUMDEC en het kredietprogramma in Matagalpa en omgeving gesteund. De acties voor het Casa Materna, juist in het jaar dat de vrouwenopvang in Matagalpa twintig jaar bestaat, sprak tot de verbeelding van ieder. Een geweldige happening op het Pieter Vreedeplein. Bijzonder was ook in 2011 weer de onderwijsreis, met mensen van Panta Rhei, Zonnestein en vakbond AOb. Met de collega's uit Matagalpa werken aan de kwaliteitsverbetering van het onderwijs op de basisscholen van Matagalpa geeft voldoening aan de deelnemers, zowel hier als daar. Ook de acties met kinderen hier op de verschillende scholen leverde meer dan voldoende resultaten op. Een

sponsorloop met 750 kinderen in het Leijpark en drie heerlijke Fiestas Matagalpa op de speelplaatsen van Panta Rhei en Zonnestein. Deelname aan de T-Parade leverde, ondanks een auto met pech, mooie plaatjes en enthousiasme op bij kinderen en begeleiders van sbo Zonnestein en basisschool de Triangel. Met de komst van Rafael de Jesús Téllez, een muurschilder uit Estelí, werden speelplekken van kinderen uit de wijk Hasselt/Goirke en bij sbo Zonnestein op een prachtige manier 'opgefleurd'. De plannen van ondernemers en de Stedenband krijgen steeds betere omlijnningen. De reis van Miranda en Theo in augustus heeft daar zeker aan bijgedragen. Goede contacten zijn er gelegd met ondernemers en ondernemersorganisaties. De besprekingen hier in Tilburg, met onder andere Anneke als kartrekker, hebben zeker een goed perspectief. Een en ander resulteerde in een nieuwe website, speciaal gericht op ondernemend Tilburg. Jolanda en Frans zorgden voor een knap stuk werk. Dat we in de komende jaren onze werkzaamheden in Matagalpa kunnen gaan uitbreiden met de steun en acties van jongeren lijkt welhaast zeker. 2011 is met recht het jaar van de jeugd. De inspanningen van een flink aantal jonge mensen hier in Tilburg, maar ook in Matagalpa resulteerde in een fantastisch DUO-Fiesta in Paradox en in Artesanos. Veel belangstelling, leuke life-optredens, een goede sfeer en volop vertrouwen voor JOTM! en JOMT!, de beide clubs die de contacten met elkaar verder zullen gaan uitbouwen. De speciaal voor en door de jongeren ingerichte websites zijn absoluut de moeite waard om te volgen. Sociale media hebben de toekomst, heb ik me laten vertellen door Frans van Hoek, onze IT-specialist bij uitstek. De dreiging van bezuinigingen door de gemeente

verkoop van plantjes
foto's: Mayke van de Broek

Tilburg en het wegvallen van Marian als ID-werknemer noodzaakte het bestuur samen met Miranda en de Vrijwilligersraad te gaan nadenken over een nieuwe verdeling van het veelomvattende werk van onze Stedenband. Samen met Jos Coumans resulteerde dat in enkele studiedagen, die door velen bezocht werden. Er werd volop meegedacht en meegepraat over een nieuwe structuur voor onze Stedenband. Het was voor mij als voorzitter hartverwarmend te constateren dat

schijnbaar moeiteloos vele vrijwilligers zich extra willen gaan inzetten om de kwaliteit van ons werk voor de vrienden in Matagalpa minimaal op hetzelfde peil te houden. En dit ondanks de forse tegenvallers vanuit de subsidiepot van de gemeente Tilburg. Onze stedenband leeft. We laten ons niet zo maar klein krijgen. De solidariteit met de minstbedeelden in Matagalpa blijft overeind. Daar gaan we voor. En zeker met zulke keien als Miranda, Marian en Jolanda kunnen we ook 2012 weer met groot vertrouwen ingaan. Daar wil ik met jullie op toasten.

Frans Couwenberg

Frans met leerling tijdens de sponsorloop

1° kwartaal 2012 • nr. 105

trots jongetje met sponsorkaart

iCÓMO NO!

Nicaragua Nu

Het rijkste land van Midden-Amerika

Gezondheidszorg, onderwijs, armoede, de nasleep van de verkiezingen zijn bekende thema's als het om actuele zaken in Nicaragua gaat. Minder bekend zijn echter: goudwinning en herbebossing. We tippen ze aan, maar eerst -toch nog even- over de laatste verkiezingen.

Oppositie

In de laatste *¡Cómo No!* van 2011 stond dat Nicaragua juist in een verkiezingscampagne een typisch Latijns-Amerikaans land is: fraude, corruptie, gesjoemel. Het werd nu maanden later bevestigd: de waarnemers van de Europese Unie hebben geconstateerd dat er fraude is gepleegd. En als zij dat constateren, dan zal dat zeker het geval zijn. Het is niet slechts de retoriek van de oppositie (óók!), maar het is nu ook 'bewezen'. Daniel Ortega is bezig aan een illegale termijn als president. In oppositiekringen wordt gezegd dat het land een dictatuur is, dat wil zeggen: een regeringsvorm die zich zelf tegen de wil van het volk 'benoemt' en die lak heeft aan de bestaande wetten. Het MRS (Movimiento Renovador Sandinista oftewel Beweging ter Vernieuwing van het Sandinisme - werd in 1995 opgericht door een belangrijke groep actieve sandinisten die de oorspronkelijke waarden van het sandinisme in ere willen herstellen), dat deel uitmaakt van de alliantie PLI (Partido Liberal Independiente), roept op tot verzet om de democratie te herstellen en te vechten tegen de armoede. Eén van de belangrijkste taken is een open en transparante

democratie creëren en het staatsapparaat ontdoen van partijmensen; zij slurpen namelijk met hun (te) hoge salarissen, lucratieve pensioenen, dure terreinwagens (zonder nummerborden), privileges voor de ministers en hun politiebewaking -die beter besteed zou kunnen worden om de volkswijken veiliger te maken- veel te veel geld op van de overheidsbegroting.

Het is begrijpelijk dat de oppositie zich probeert te verenigen. De grote doelen die zij zichzelf stelt zijn echter van elk realisme ontdaan, ze noemt deze dan ook uitdagingen. Een ervan is zich niet laten leiden door wat men gewend is in het land, zoals aan een 'caudillo' en aan 'het is altijd al zo geweest'. Een tweede is het smeden van de eenheid van de oppositie. Het MRS is een splintergroepering aan de linkerkant van de alliantie PLI. Het zal moeite kosten om hun ideeën binnen de alliantie op één lijn te krijgen. Wel willen ze -terecht!- de internationale gemeenschap informeren over wat er speelt in dit arm, klein land. Het ortegisme is helemaal geen sandinisme. Men zal moeten constateren dat Ortega een dictatuur aan het vestigen is, zo zeggen ze. 'We hebben ooit gevochten om ons te bevrijden, niet

cartoon van M. Guillén

het MRS tijdens een demonstratie
foto: Miguel Alvarez/Scanpix

Monica Baltodano van MRS
foto: Oscar Cantarero

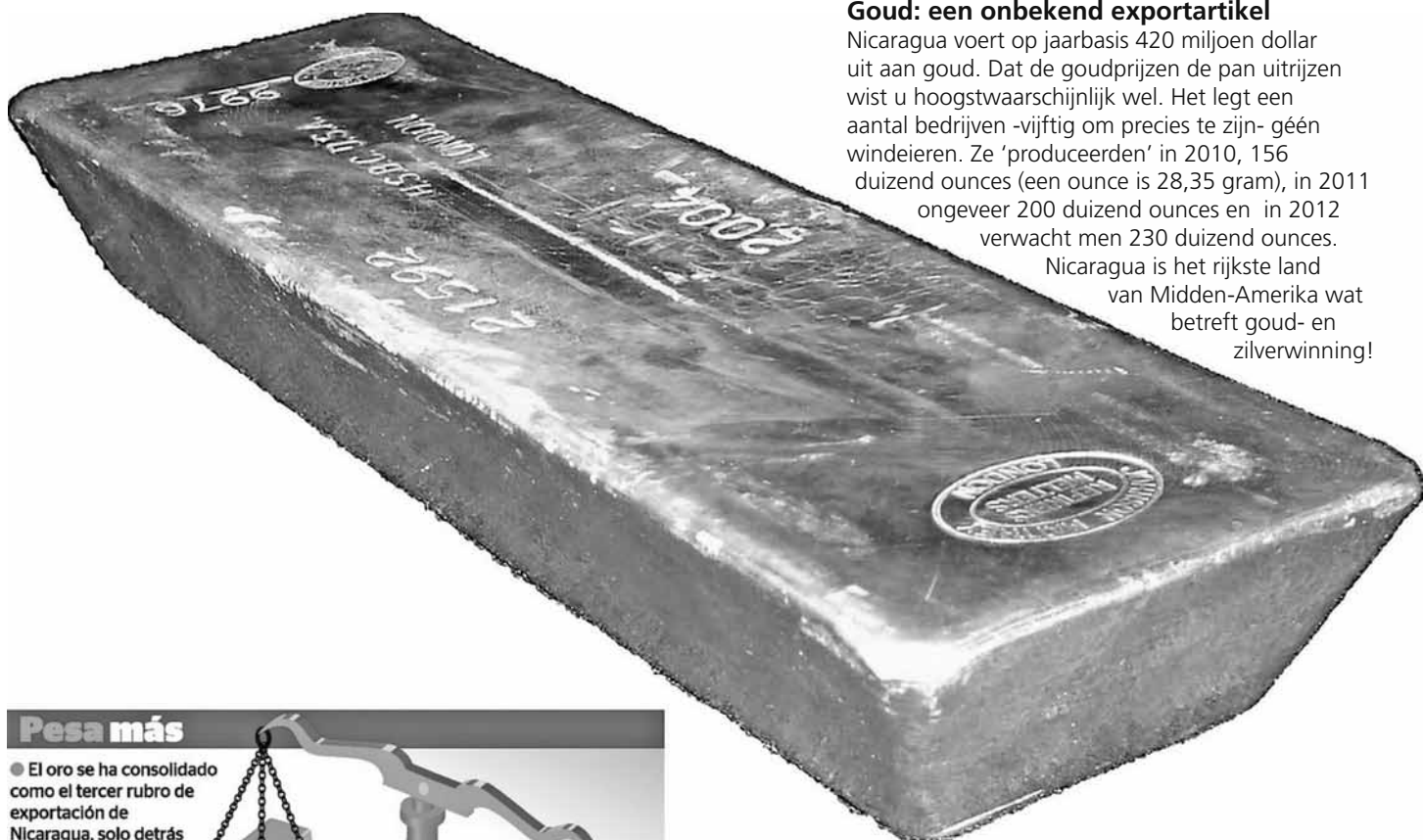
goudmijn in Bonanza
foto: internet

om ons weer als slaven te laten gebruiken; Sandino zou zich omdraaien in z'n graf als hij zou zien hoe Ortega omgaat met zijn idealen'. De woede zit diep, er moet een anti-dictatoriale eenheid gesmeed worden om het ortegisme te verslaan. Niet te ontkennen is, dat er binnen het Frente ook mensen zijn die principes van het sandinisme hoog in het vaandel hebben. Zo willen zij interne verkiezingen, maar verder dan die te willen, komen ook zij niet. De illegale basis van Daniel Ortega als president van Nicaragua lijkt op een doodlopende straat in het aanpakken van de vele problemen waar het land mee kampt.

Goud: een onbekend exportartikel

Nicaragua voert op jaarbasis 420 miljoen dollar uit aan goud. Dat de goudprijzen de pan uitrijzen wist u hoogstwaarschijnlijk wel. Het legt een aantal bedrijven -vijftig om precies te zijn- géén windeieren. Ze 'produceerden' in 2010, 156 duizend ounces (een ounce is 28,35 gram), in 2011 ongeveer 200 duizend ounces en in 2012 verwacht men 230 duizend ounces.

Nicaragua is het rijkste land van Midden-Amerika wat betreft goud- en zilverwinning!

Pesa más

● El oro se ha consolidado como el tercer rubro de exportación de Nicaragua, solo detrás del café y la carne bovina, por un aumento de la producción y mejores precios internacionales.

Enero-octubre

- Volumen (toneladas métricas)
- Valor (millones de dólares)

■ 6.89
■ 165.66
2010

■ 9.67
■ 291.50
2011

	Volumen Toneladas métricas	Valor Millones de dólares
2010	8.77	96.89
2009	5.28	96.89
2008	5.01	86.64
2007	4.79	64.69
2006	4.41	58.30

FUENTE: CETREX

Plan voor herbebossing

Er is een uitgebreid plan om te komen tot het herbebossen. Hierbij worden honderdduizenden jongeren ingeschakeld onder begeleiding van een bataljon militairen, die dan 15.000 hectaren gaan beplanten. Het doel is om zo de willekeurige boomkap te compenseren en om de grens te trekken tussen de natuurgronden en de landbouwgrond. In iets meer dan zestig jaar is de helft van de bossen verdwenen, dat wil zeggen 55.000 hectare per jaar. In het tropisch regenwoud van Nicaragua rukt de grens van landbouw/veeteelt op. Deze goedbedoelde actie is dus slechts een druppel op een gloeiende plaat, een soort 'doekje voor het bloeden'.

Toon Oomen

Rechten van de mens

Nicaragua 2011, het jaar van de presidentsverkiezingen

De balans van de situatie van de rechten van de mens in Nicaragua gaf dit jaar een verslechterend beeld te zien, met name wat betreft de klassieke burgerlijke en politieke rechten. In het afgelopen jaar heeft CENIDH (Centro Nicaragüense de Derechos Humanos - Nicaraguans Centrum voor de Rechten van de Mens) weer talloze voorbeelden van ongelijkheid en machtsmisbruik aan de kaak gesteld.

Hierbij heeft CENIDH steeds getracht zijn objectiviteit te bewaren en constructief kritisch te zijn. CENIDH heeft zich in gelijke mate ingezet voor zowel de sociale, als de klassieke rechten van de mens. Op het gebied van de sociale rechten kwam het centrum onder andere op voor het recht op gezondheid, goede arbeidsvoorwaarden en arbeidsvoorzieningen, onderwijs, woningen en verbetering van de kwaliteit van leven in huiselijke kring en op de werkvloer.

Op het gebied van de klassieke rechten van de mens maakte CENIDH zich sterk voor de effectieve uitoefening van de vrijheid van meningsuiting, beweging en organisatie. Helaas heeft het politieke systeem hevig te lijden gehad onder een institutionele crisis door de constante schending van de grondwet van de republiek en ondermijning van de rechtstaat in al haar verschijningsvormen, parlement, rechterlijke macht, algemene rekenkamer, en hoge kiesraad. Door zijn kandidatuur voor het presidentschap schendt de zittende president de grondwet, omdat die dit verbiedt.

Ook dit jaar is het volk van Nicaragua getuige geweest van machtsconcentratie ten gunste van het FSLN en de liberale PLC, die sinds 1999 een pact hebben gesloten om onderling de macht te verdelen. De rechterlijke macht, de algemene rekenkamer, en de hoge kiesraad vertegenwoordigen de belangen van deze twee partijen, een situatie die duidelijk indruist tegen de rechtstaat. Deze machtsconcentratie is vooral van belang geweest in de aanloop naar de algemene verkiezingen op 6 november.

Een andere vorm van machtsmisbruik in de context van de presidents- en parlementsverkiezingen is het gebruikmaken van overheidsmiddelen ten gunste van de kandidatuur van Ortega, een kandidatuur die dus illegaal is. Daarbij komt het optreden van de Nationale Politie in bepaalde gemeenten waar de bevolking haar fundamentele recht opeist tot het verkrijgen van haar identiteitskaart om te kunnen stemmen. Deze en andere genoemde misstanden werden voortdurend door CENIDH aan de kaak gesteld.

De Nationale Politie

Tot nu toe was de Nationale Politie één van de organisaties die nog een zekere onafhankelijkheid aan de dag legde. Echter gedurende de loop van dit jaar, vooral in de aanloop naar de algemene verkiezingen in november, zag men een politie die steeds meer onderworpen was aan de wil van de regering van president Daniel Ortega, wat tot uiting kwam in haar gewelddadig optreden tegen diegenen die bij diverse manifestaties het herstel van de rechtstaat eisten en respect voor de mensenrechten vroegen.

De houding van de politie was vaak intimiderend en repressief te noemen, waarbij ze voor de registratiekantoren waar men zijn identiteitskaart (*cédula*) moest ophalen, blokkades oprichtte tegen sympathisanten van een der oppositiepartijen, en dit met het argument de bescherming van de functionarissen van de kiesraad. Tegelijkertijd echter liet de politie sympathisanten van het FSLN hun gang gaan, meestal leden van de Juventud Sandinista (Sandinistische Jeugd) die op elk moment charges konden uitvoeren tegen tegenstanders, de publieke weg in bezit namen, het vrije verkeer belemmerden en publieke gebouwen bezetten. Het verkrijgen van de *cédula*, die nodig is om te kunnen stemmen, heeft in het hele land tot geweld geleid. Sympathisanten van het FSLN werden begunstigd bij het verkrijgen van deze *cédula* via haar politieke

demonstratie tegen verkiezingsfraude
foto: Rafael Trobat

NICARAGUA

www.pedromolina.com
pedromolina@quepasa.com

Ortega legt een map met 'welkom' uit voor een observator.
cartoon van Pedro Molina

'Waar klagen ze over, er is geen enkele persoon overleden.'
Tekst op rug: 'burgerrechten'
cartoon van M. Guillén

secretarissen, terwijl sympathisanten van andere partijen werden tegengewerkt bij het verkrijgen ervan. Ook hiertegen heeft CENIDH bij voortduring geageerd.

Na de verkiezingen

De voorzitter van de kiesraad heeft zittend president Daniel Ortega (FSLN) uitgeroepen tot winnaar van de verkiezingen. De president heeft ruim 62 procent van de stemmen gekregen, terwijl Fabio Gadea (PLI) met ruim dertig procent tweede is geworden. De PLC van Alemán was met zes procent van de stemmen uitgespeeld in de politiek. De twee andere liberale kandidaten kwamen niet aan één procent van de stemmen.

Waarnemers

De Nicaraguaanse vertegenwoordiger van Transparency International, Ética y Transparencia (EyT), heeft in zijn eerste rapport verklaard dat de uitslag niet eerlijk, niet terecht en niet geloofwaardig is. EyT deed die uitspraak aan de hand van elf internationale criteria. Het zegt dat er niet de minste garanties waren voor de betrouwbaarheid en transparantie van de telling van de stemmen.

De waarnemers van de Europese Unie kwamen met een kritisch rapport dat er niet om loog. In slechts 63 procent van de gecontroleerde stembureaus was het tellen van de stemmen positief te noemen. Er zijn veel onregelmatigheden geconstateerd en er zijn duidelijk blokkades opgeworpen voor met name oppositiepartij PLI, de grootste concurrent van de FSLN van Ortega. De Spaanse europarlementariër en leider van de delegatie Yañez zei het samenvattend als volgt: 'Het is zonder twijfel dat de heer Ortega en het FSLN de verkiezingen hebben gewonnen. Maar ik zeg niet dat hij gewonnen heeft op een zuivere en transparante manier. En waarom zoveel obstakels als de FSLN zelf zeker was van zijn zaak in de peilingen?'

De voorzitter van de OAS, de Organisatie van Amerikaanse Staten, een van de internationale waarnemers bij de verkiezingen, verklaarde op de verkiezingsavond telefonisch aan Ortega >>

leden van de speciale brigade van de Policía Nacional houden de wacht bij stembureau in Río Blanco
foto: Efe

demonstratie
foto: internet

dat in Nicaragua de democratie en de vrede vooruit zijn gegaan. Hij preeft de rijpheid waarmee de Nicaraguanen hadden gestemd. Het eindrapport maakte echter ook duidelijk dat een aantal waarnemers op meerdere plekken in het land gehinderd waren bij hun werk.

CENIDH heeft ook, hoewel het officieel niet was toegestaan, de verkiezingen waargenomen. Landelijk gezien waren er ongeveer 1200 promotoren in de weer om te posten bij de stembureaus en om eventuele onregelmatigheden te registreren. Ook waren de CENIDH-kantoren opengesteld om eventuele onregelmatigheden te melden. Ook CENIDH is tot de conclusie gekomen dat er op talloze plaatsen in het land fraude is gepleegd tijdens de stemprocedure.

Gewelddadige nasleep

De president vierde zijn overwinning in Managua en maande de oppositie en haar aanhangers om hun verlies te accepteren, zoals hij dat ook bij eerdere verkiezingen heeft gedaan. Aanhangers van de liberale oppositiepartij PLI legden zich niet bij de uitslag neer en gingen in Managua de straat op om tegen de uitslag te protesteren en zouden daarbij aangevallen zijn door aanhangers van de FSLN en ME. In Siuna, in het noord-westen van het land, vielen bij een protestdemonstratie volgens de krant *El Nuevo Diario* twee doden en zeven gewonden, onder wie vijf politiemensen, nadat demonstranten verbindingswegen hadden afgesloten. Volgens de politie hebben de demonstranten bij een poging van de ME om de blokkade op te heffen met geweren en pistolen op hen geschoten. In Cusmapa vielen vijf doden bij gevechten tussen politie en bevolking. In La Concha, een dorp dichtbij Masaya, vielen minstens twaalf gewonden en werden achttien mensen gearresteerd bij een treffen tussen bewoners en de politie. Ook hier protesteerden de bewoners tegen de uitslag van de verkiezingen. Via de radio kwamen steeds meer meldingen binnen over onregelmatigheden in stembureaus bij de zondag gehouden verkiezingen. FSLN-aanhangers zouden in stembureaus in Masaya extra stembiljetten verstoopt hebben tussen de stapel biljetten die vervoerd zou worden naar het telcentrum. Ook zouden mensen meerdere malen gestemd hebben, nadat ze hun duim niet met inkt gemarkeerd hadden gekregen. Er was extra vervoer om deze mensen naar andere stembureaus te brengen. In het dorp El Carrizo, een afgelegen gemeenschap bij San José de Cusmapa in het noordwestelijke departement Madriz, werden drie leden van dezelfde familie vermoord en twee gewond door politie en mensen van de FSLN. En zo waren er

nog vele andere verhalen, zowel uit kleine dorpjes als in de hoofdstad Managua.

Hoe nu verder?

De komende vijf jaren zal uitwijzen welke gevolgen deze verkiezingsuitslag zal hebben voor het voortbestaan en de vorm van de huidige staatsinstellingen. Het FSLN heeft de absolute meerderheid in het parlement (62 van de negentig zetels) en kan dus elke wet aannemen die hem goedgevindt. Aardige bijkomstigheid hierbij is dat van de 62 fractieleden er 33 vrouw is! Duidelijk is dat er een strijd gaande is tussen de klassieke grondrechten en de sociale grondrechten. Het lijkt wel of deze verschillende mensenrechten elkaar steeds weer bijten en vechten om de prioriteit. Prioritering van de ene soort gaat meestal ten koste van de andere soort. De vraag is alleen welke rechten bij onderlinge tegenstrijdigheid moeten prevaleren. Klassieke mensenrechten zijn vaak het stokpaardje van rechts en sociale mensenrechten het stokpaardje van links. In dit verband is het afwachten wat er in het komende parlementaire jaar en volgende jaren zal gebeuren qua wetgeving. Daarover zal het met name gaan bij de controverse tussen regering en oppositie. President Ortega heeft al aangekondigd president te willen zijn van alle Nicaraguanen en zich in te zetten voor consensuspolitiek. Naar het zich laat aanzien lijkt de wens vooralsnog de vader van de gedachte te zijn. Het is de vraag of de oppositie hierin meegaat, of dat ze, omdat ze de minderheid in het parlement heeft, zich vooral zal richten op buitenparlementaire acties om haar eigen wensen kracht bij te zetten.

Over sociale mensenrechten gesproken, ik kijk regelmatig naar de verschillende tv-zenders uit Nicaragua, de een tegen Ortega, de ander vóór Ortega. Op Multinoticias tv, een pro-Ortega-zender zag ik de laatste dagen, dus ná de verkiezingen, verschillende reportages over het uitdelen door de regering van (ditmaal) 5500 eigendomstitels voor stukjes land (een probleem dat al jaren speelt), zinken daken voor huisjes, zelfs complete huisjes (*viviendas solidarias*), voedselpakketten voor de moeders van vroegere, tijdens de revolutie in de jaren zeventig gesneuvelde strijders (Madres de Héroes y Mártires); beelden van kinderen die in een nieuwe doorlopende kermis (*parque de diversión*) van allerlei attracties gebruik kunnen maken en een speeltuin (*parque de la niñez*) waar kinderen kunnen spelen en vermaakt worden door clowns en ander vertier, waarbij bisschop monseñor Eddy Montenegro ook nog het woord voerde. Dit soort informatie lees of zie je nooit op rechtse zenders of kranten, en dat is natuurlijk ook een politiek statement, het negeren van goede dingen die gebeuren door toedoen van de regering. Kortom, polarisatie alom.

Hielke Wassenaar,
projectcoördinator CENIDH-Esteli

Dit artikel verscheen eerder in EIRENE nieuws; EIRENE Nederland ondersteunt het rechtswinkelproject van het CENIDH in Esteli in Nicaragua. De organisatie helpt burgers bij juridische problemen met onder andere overheidsinstanties, werkgevers en medeburgers, om zo een rechtvaardige samenleving in Nicaragua te bevorderen.

stempasje
foto: internet

Ter gelegenheid van het twintigjarig bestaan heeft vrouwensportschool Kwidam besloten om vijf jaar lang het microkredietproject voor vrouwen in Matagalpa te ondersteunen. Hiervoor organiseert de sportschool in samenwerking met de projectgroep microkrediet van de Stedenband elk kwartaal een activiteit.

Home | Nieuws | Ploegen | Opleidingen | Kosten | Vraagstukken | Adres & Route | Vacatures | Over Kwidam | Contact | Kenten log

Kwidam SPORTSCHOOL VOOR VROUWEN

Ongestoord werken aan lichaam en geest

Kwidam is een sportschool alleen voor vrouwen in het centrum van Tilburg. Er is een ruim aanbod aan ploegen, cursussen en fitness. Bij Kwidam is voor iedereen aandacht omdat de groepen klein zijn. Ons uitgangspunt is: trainen op je eigen niveau.

[Meer informatie](#)

KWIDAM IS TROTS OP DE EMANCIPEERDE VAN DE GEMEENTE TILBURG

Over Kwidam | Afdelen | Conditie verbeteren | Spieren versterken | Ontspannen

Groepslessen

- Bodybabe
- Buisstabilisatie
- Cardiofitness
- Low impact velle aerobic
- New Dance!
- Pilates, bedrums
- Pilates, aerobics
- Pilates, pilates
- Power yoga aerobic
- Salsafit
- Step aerobic
- Yoga aerobic
- Yoga
- Zumba
- Zumba Kick Fit

Fitness

- Absoluut Fitness
- Begeleid Fitness
- Cardio fitness
- Groen fitness
- Knieoefening

Cursussen

- 2 Na Plezoo
- Coaching sportbegeleider
- Dallen
- Meesteropleiding
- Stencursus afvalten
- Stencursus sportbegeleider
- Stencursus instructie
- Stencursus 1-1
- Zelfverdediging

New Dance!

28 maart stad New Dance!
Probeer het uit... versierd!

Nieuw! Cursus NIA

2 Na plezoo
Zaterdagavond 11.00-12.00 uur
2 lessen € 10,00 14 en 21 april

Nieuwe activiteiten microkredietproject

Rondleiding Interpolis
Tennisstoernooi

Emancipatieprijs 2011 gewonnen

door K.W. Deuring en haar bedrijf
Vrouwensportschool Kwidam

Nieuws

- Cursus NIA
- Emancipatieprijs 2011
- Nieuw aanbod instructie
- Enkelen
- Samen op de Alpen afvalten
- Stencursus om de kwaliteit te verbeteren
- Stencursus afvalten
- Stencursus Coachingbegeleider

Microkrediet

- Tennisstoernooi
- Rondleiding Interpolis
- Interpolis
- Samenwerking 2011
- Mandalen met de bewaarder
- Varen op het kanaal
- Verhalen uit Nieuwegein
- Wandeltoernooi
- Theaterfestival microkrediet
- In de Buitendijk
- Super zaterdag! Rondleiding Meent
- Ontvangst Heren, Wollina, hotel
- Rondleiding designinrichting Interpolis
- Microkrediet project Matagalpa

Adres

de Vriendtstraat 39
5041 GL Tilburg
t: 013 5439840
e: mail@kwidam.nl
www.kwidam.nl

Over Kwidam

Kwidam is een sportschool voor vrouwen gevestigd in het centrum van Tilburg. Er is een ruim aanbod aan ploegen, cursussen en fitness. Bij Kwidam is voor iedereen aandacht omdat de groepen klein zijn. Ons uitgangspunt is: trainen op je eigen niveau.

Class 1: 1000
Class 2: 1000
Class 3: 1000
Class 4: 1000
Class 5: 1000
Class 6: 1000

ontvangstkamer
ontwerp van Ontwerpburo JURGENBEY
foto: Ontwerpbureau JURGENBEY

Vierde bridgedrive

Zondag 22 januari heeft de vierde bridgedrive voor het microkredietproject van Matagalpa plaatsgevonden. Een heerlijke middag met veertig paren die om de wisselbeker streden. Deze keer was de drive georganiseerd in samenwerking met Bridgeclub Goirle. De wedstrijdleiding was in handen van Gert Joosten. Na zes ronden verwoede strijd, ging de eerste plaats naar Lydia Schijven en Anneke van Dongen. De rijkelijk gevulde (volkomen gesponsorde) prijzentafel was een feest om te zien, met als klapstuk een schilderij aangeboden door MarieLouise Streijaart.

De opbrengst van de drive bedroeg 778,05 euro. Waarmee we een totaal van 9.158,55 euro hebben bereikt.

Andere activiteiten die ten bate van het microkredietproject door Kwidam en de Stedenband dit jaar worden georganiseerd zijn:

Rondleiding designinrichting Interpolisgebouw

De kunstcollectie en de schitterende designinrichting zijn een feest om te zien. De rondleiding duurt anderhalf uur. Na ontvangst start het bezoek aan een kantoortage en de kantoorvleugel waarin de kantoorfuncties werken, ontmoeten en ontspannen gecombineerd zijn. De rondleiding wordt gegeven door Hans Meijs. De opbrengst van deze activiteit komt geheel ten goede aan het microkredietproject van de Stedenband.

wanneer: vrijdag 27 april
rondleiding 1: 13.00 tot 14.30 uur
rondleiding 2: 15.00 tot 16.30 uur
waar: Interpolisgebouw, Spoorlaan 298, Tilburg
kost: 15,00 euro pp (meer mag ook)
Triodosbank 21 22 90 177 tnv Vss Kwidam
ovv Interpolis 1 of Interpolis 2

aanmelden: mailen: kwidam@home.nl of bellen: 013 5439840 of schrijven: Vrouwensportschool Kwidam, C. de Vriendtstraat 39, 5041 GL Tilburg

Na ontvangst van de bijdrage voor deze activiteit is de inschrijving pas definitief. Er is veel belangstelling voor deze rondleiding dus wees er snel bij!

Tennisstoernooi

Je kunt drie partijen van veertig minuten spelen. De teams worden ter plekke samengesteld. Gemengd, dames of heren dubbel, het kan allemaal. Veel ervaring of weinig ervaring, ook daar wordt rekening mee gehouden. Ook de opbrengst van deze activiteit komt (met uitzondering van de kosten voor de banenhuur) geheel ten goede aan het microkredietproject van de Stedenband.

wanneer: zaterdag 16 juni 13.00 tot 17.00 uur
waar: tennisbanen van de Fontys Sporthogeschool, Goirleseweg 46, Tilburg
kost: 20,00 euro pp (meer mag ook)
Triodosbank 21 22 90 177 tnv Vss Kwidam
ovv Tennisstoernooi

aanmelden: kwidam@home.nl of 013 5439840 (vermeld je niveau)
Na ontvangst van de bijdrage voor deze activiteit is de inschrijving pas definitief.

En verder

Ergens in september wordt er een Kookstudio georganiseerd waar het maken van Nicaraguaanse hapjes op het programma staat. Op **zondag 18 november** kun je deelnemen aan de derde spinningmarathon. De laatste bridgedrive zal gehouden worden **zondag 20 januari 2013**.

Agenda

- **zaterdag 24 maart: plantactie Geboortebos**
Tussen 10 en 12 uur planten vaders en moeders, opa's en oma's en andere familieleden bomen voor hun (pas) geboren kinderen. De activiteit vindt plaats in het Geboortebos, onderdeel van het Noorderbos. Het Geboortebos in Tilburg is gekoppeld aan het Geboortebos in Matagalpa. Tijdens de actie is hierover informatie verkrijgbaar.
- **18 tot 27 april: Latin American Film Festival (LAFF),**
Louis Hartlooper Complex, Utrecht (zie ook Kort Nieuws)
- **vrijdag 27 april: rondleiding in gebouw Interpolis**
georganiseerd door Vrouwensportschool Kwidam en de vrouwengroep van de Stedenband ten behoeve van het microkredietproject in Matagalpa (zie stuk over Kwidam op pagina 23 van dit nummer)
- **15 tot 17 juni: Festival Mundial**
De Stedenband is aanwezig met een nog nader te bepalen activiteit. Jongerengroep JOTM! zorgt op zaterdag en zondag voor een ludieke activiteit. De vrijdagavondpicknick gaat dit jaar niet door.
- **zaterdag 16 juni: tennistoernooi**
georganiseerd door Vrouwensportschool Kwidam en de vrouwengroep van de Stedenband ten behoeve van het microkredietproject in Matagalpa (zie stuk over Kwidam op pagina 23 van dit nummer)
- **zondag 1 juli: T-Parade**
De Stedenband loopt en/of rijdt wederom mee in de T-Parade door de Tilburgse binnenstad.
- **zondag 2 september: rozenactie Tilburg Ten Miles**
De Stedenband is aanwezig met een rozenkraam in de buurt van de finish. Men biedt rozen aan in ruil voor een vrijwillige bijdrage waarbij de opbrengst is voor een project in Matagalpa.
- **zondag 23 september: elfde Vuelta a Matagalpa**
Dit keer gaat ie richting zuid. Pomp de bandjes maar vast op!
- **september: Kookstudio Nicaraguaanse hapjes door Kwidam**
- **zondag 18 november: spinningmarathon**
Vrouwensportschool Kwidam en de vrouwengroep van de Stedenband organiseren dit kwartaal de derde spinningmarathon ten behoeve van het microkredietproject in Matagalpa.

T-Parade
foto: Jan Duijvekam jr.

rozenverkoopster
tijdens Ten Miles
foto: Jan Duijvekam jr.

18 t/m 27
april 2012
Louis Hartlooper
Complex Utrecht
www.laff.nl

**LATIN
AMERICAN
FILM
FESTIVAL**

Filmfestival

Van 18 tot 27 april vindt de achtste editie van het Latin American Film Festival (LAFF) plaats in het Louis Hartlooper Complex in Utrecht. Het LAFF is het enige festival in Nederland dat zich uitsluitend richt op de Latijns-Amerikaanse cinema. Tijdens het LAFF worden circa zestig hoogtepunten uit de Latijns-Amerikaanse cinema vertoont. Tien dagen lang kunnen bezoekers genieten van speelfilms, documentaires en korte films die vaak nergens anders in Nederland te zien zijn. Daarnaast presenteert het LAFF 2012 ook een uitgebreid educatieprogramma, gratis openluchtvoorstellingen op zonne-energie in Utrechtse buurten, speciale aandacht voor Colombia en een verdieppingsprogramma met lezingen, debatten en masterclasses in samenwerking met verschillende universiteiten en hogescholen. Tijdens het festival worden er ook salsa- en tangoworkshops en cocktailworkshops gegeven en er worden danspresentaties gehouden. Het LAFF sluit op 27 april 2012 af met een spetterend slotfeest in Tivoli de Helling.

Frank Pineda en Florence Jaughey
foto: Camila Films

Speelfilm in Matagalpa opgenomen

De Nicaraguaanse regisseuse Florence Jaughey is bezig met haar tweede lange speelfilm die in Nicaragua speelt: *La Pantalla Rota* (het gebroken scherm). Hij handelt over twee verliefde jongeren, Alex en Esperanza, die in Matagalpa wonen. Op een dag verliest Alex -tijdens een avond met vrienden in een bar- zijn mobieltje waarop hij een opname bewaart van een vrijpartij met Esperanza. Vanaf die dag verandert alles.

Twee jaar geleden bracht Camila Films Jaughey's eerste speelfilm, *La Yuma*, uit. Camila Films is een onafhankelijke film- en videoproductiebedrijf opgericht in 1989 door Jaughey zelf en door filmmaker en cameraman Frank Pineda, met de bedoeling een beeld te geven van sociale en culturele aspecten van het leven in Nicaragua en Midden-Amerika. Met hun films wonnen zij al veel prijzen waaronder in 1998 de Zilveren Beer op het filmfestival in Berlijn voor de documentaire *Cinema Alcázar*. *La Yuma* won zestien internationale prijzen en werd vorig jaar geselecteerd voor de shortlist voor de Oscar voor beste film in een buitenlandse taal. Ook in Nicaragua werd deze film zeer goed ontvangen.

Met zoveel successen zou je niet verwachten dat het Camila Film veel moeite zou kosten hun nieuwe productie te financieren, maar jawel, er ontbreekt nog zo'n 35.000 dollar. Vandaar dat het productiebedrijf een steuncampagne is gestart om de resterende productiekosten financieren. Heb je interesse, surf dan naar www.indiegogo.com en kijk hoe je kunt helpen. Je kunt al doneren vanaf tien dollar en het mooie is dat alles weer in de regio Matagalpa wordt uitgegeven. Voor meer informatie over Camila Films, zie www.camilafilms.com

Schommelstoelen

Lucien en Charlotte Hoftijzer ontdekten ons via onze website.

Zij schreven:

'Ook wij hebben een bijzondere band met Nicaragua: in 2006 bezochten wij Nicaragua voor het eerst; inmiddels wonen en werken wij meerdere maanden per jaar met erg veel plezier in Granada. Eén van onze bezigheden alhier is het laten produceren van laurierhouten schommelstoelen die wij als enigen exporteren naar Nederland.

Wellicht heeft u bij een bezoek aan uw partnerstad wel eens een dergelijke schommelstoel gezien of er zelfs heerlijk in kunnen zitten in een schaduwrijke patio. Wij hebben het Nicaraguaanse model aangepast naar de Europese normen. Het mooie van deze schommelstoelen is dat ze volledig met de hand worden gemaakt van laurierhout. Laurierhout is een tropische, harde houtsoort die zeer snel groeit en die speciaal wordt gekweekt voor de meubelmakerijen. Er wordt dus geen tropisch oerwoud voor gekapt. Deze schommelstoelen worden in kleine werkplaatsen (talleres) in de omgeving van Nandasmo/Masatepe gemaakt. Nu is dit unieke model schommelstoel dus ook verkrijgbaar in Nederland. Deze schommelstoelen worden aangeboden via de firma Ross Tucker Meubelen in Leek.

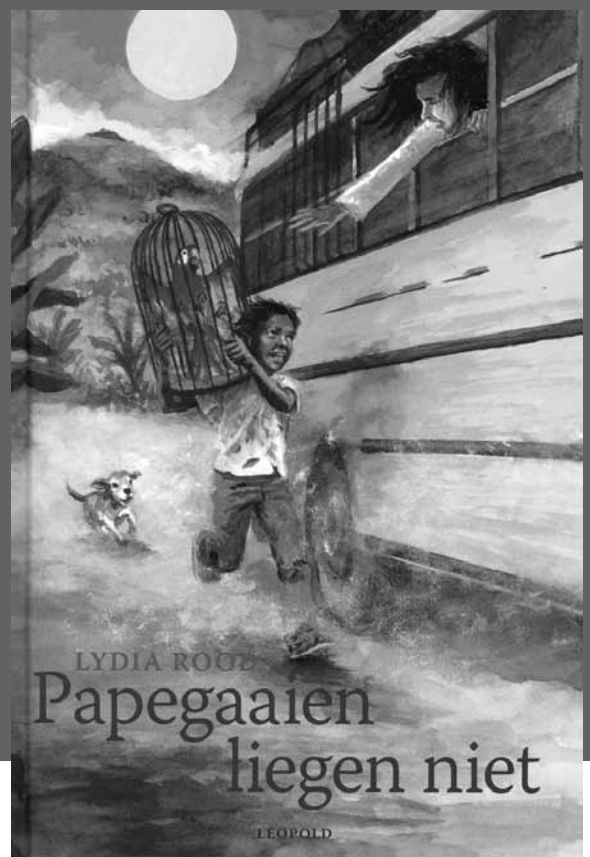
Voor meer informatie kunt u terecht bij:

*Ross Tucker Meubelen, Kapteynlaan 19, 9351 VG LEEK;
telefoonnummer: 0594-516017*

Met vriendelijke groeten uit Granada/Nicaragua.'

Papegaaien liegen niet

'De vechthaan van de buurman kraaide alsof zijn longen eruit moesten. Alsof hij nu al gewonnen had. Opscheppertje, die Pirata. Mateo grinnikte en deed zijn ogen open.' Zo begint het boek *Papegaaien liegen niet* van (kinderboeken)schrijfster en Zilveren-Griffelwinnares Lydia Rood. Een wervelend avontuur over winnen, verliezen en toch weer winnen, over Mateo en Denis uit Jinotega die dromen van honkbal en hanengevchten. Lydia Rood, *Papegaaien liegen niet*, uitgeverij Leopold Amsterdam, 135 pagina's. Het boek is geschikt voor kinderen van 11 tot 14 jaar en is verkrijgbaar bij de Stedenband voor 10 euro.

KAARTNUMMER

ACTIVATIECODE

GELDIGT/M

duurzamewaardekaart.nl

Steun talent in Nicaragua met de 'duurzame waardekaart'

Je zult maar jong zijn en een droom hebben die waarschijnlijk nooit realiteit zal worden omdat jouw situatie en omgeving uitzichtloos zijn. Het is bekend: in een sociaal-economisch zwakke omgeving zijn het de talentvolle jongeren die het verschil kunnen maken, mits zij een zetje in de rug krijgen. Dat zetje zou je kunnen geven via de Talent Foundation uit Eindhoven. Het doel van deze stichting is bijzonder: talenten selecteren, ondersteunen en volgen - in verschillende landen.

Net als de Stedenband Tilburg-Matagalpa is genoemde stichting aangesloten bij CBF/ANBI en draait ze op vrijwilligers. In Tilburg kennen wij al de Positoos-pas en dat levert de Stedenband aardig wat op (tweehonderd euro tot nu toe - maart 2012). Maar er zijn nog méér pasjes om de wereld te verbeteren, zo kreeg de redactie van *¡Cómo No!* te horen.

De 'duurzame waardekaart' is zo'n pasje. Je kunt traditioneel donateur zijn en één op één iemand in een ontwikkelingsland helpen, maar je kunt het mes ook aan meer kanten laten snijden door het aanschaffen van een duurzame waardekaart. Hiermee krijg je tien procent korting op duurzame producten en producten bij duurzame bedrijven. Denk onder andere aan led-lampen, duurzame kleding, huidverzorging, koffie, thee en aan bedrijven als de BCC, de Wereldwinkel en de Nederlandse Spoorwegen. Schaf je de waardekaart aan via de Talent Foundation à twintig euro, dan gaat het gehele bedrag naar talenten in kansarme gebieden. Een meer-dan-win-win situatie, want je steunt een goed doel, je koopt duurzaam en je krijgt korting.

Op dit moment ondersteunt de Talent Foundation ongeveer vijftig jonge mensen, waaronder artsen, boeren, musici en sporters. Tien daarvan komen uit Nicaragua (voornamelijk uit de regio Managua), de anderen uit Argentinië, Indonesië, Kenia, Thailand en Uganda. In deze gebieden werken vrijwilligers die zijn aangesloten bij de Stichting en zij organiseren de hulp rondom de talenten. Het gaat dan om persoonlijke begeleiding en financiële middelen voor bijvoorbeeld studie. Deze jonge mensen zijn vervolgens een voorbeeld in hun directe omgeving en dragen de boodschap uit dat doelen bereikt kunnen worden met inzet, doorzettingsvermogen en het talent wat in ieder mens schuilt. Van de talenten wordt verwacht dat ze in hun leefomgeving actief bijdragen aan verbeteringen in hun gemeenschap door zich positief en als voorbeeld op te stellen.

Hoe doe je mee? Maak twintig euro over op de rekening 1774 16610 van de Talent Foundation en mail je naam en adres naar info@talentfoundation.nl. Zij zorgen dat je de kaart ontvangt.

Meer informatie www.talentfoundation.nl en www.duurzamewaardekaart.nl.

Stedenband vermeld in Top 50 voor goede doelen

Op 19 november maakte het dagblad *Trouw* de Goede Doelen Top 50 bekend. In samenwerking met het CIGD (Centraal Informatiepunt Goede Doelen) en de Erasmus Universiteit zijn achthonderd goede doelen geanalyseerd. Onze Stedenband staat op plaats 48 van de sublijst Internationale hulp en dat vinden wij een hele eer! zie voor het artikel:

<http://www.trouw.nl/tr/nl/4476/Goede-doelen/article/detail/3041626/2011/11/19/Top-50-Internationale-hulp.dhtml>

voor de cijfers over de Stedenband zie:

<http://goededoelen.trouw.nl/details/1122/stedenband-tilburg-matagalpa.aspx>

grote hilariteit tijdens het spelen van 'palmboom en olifant'
foto: Rose-Marie van Berkel